

SLOVENSKI

Poročevalac

DRUGA IZDAJA

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalca... Direktor: Rudi Janžura... Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak...

Pod vtisom krvavih dogodkov

Dopisi, ki jih pošiljajo poročevalci, so strašni — Razdvojenost v komiteju petorice — Stališče zastopnikov Istiklala še ni znano

PARIZ, 23. avg. (Po telefonu). Francoska javnost je še pod neposrednim vtisom stanovalskih krvavih dogodkov, s katerimi je bila v Maroku in Alžiru obeležena druga obletnica strmoglavljenja sultana Muhameda Ben Jusufa. Borbe še trajajo. Davi je pričela v protektoratu Maroko velika vojna operacija, največja v zadnjih 30 letih. Seznan mrtvih in ranjenih še ni zaključen in po nepopolnih podatkih je bilo od sobote do sinoči naštetih nad 2000 mrtvih Alžircem, Maročanom ter Evropejcem, mož, žena in otrok. Opisi dogodkov, ki jih pošiljajo posebni dopisniki pariških listov in agencij, so tako strašni, da se mora človek vprašati, ali je mogoče, da ljudje tako podivjajo, da ne delajo nabene razlike med odraslimi, za borbo sposobnimi možmi ter otroci, nosečimi ženami, starci in bolniki v bolnišnicah.

Kako je prišlo do spopada, kdo je stvarni organizator, kako so potekale borbe — vse to se še točno ne ve, toda eno je vendar jasno: masakriranje nedolžnih prebivalcev, posebno žena in otrok, do katerega je prihajalo v borbah, je samo škodovalo borbi Alžircem in Maročanom, pa naj bodo pobude za to kakršne koli. Storitvene zločine je treba obsoditi. Ni jih mogoče opravičiti niti z bedo, niti z obupom, niti z represalijami, niti z jalovim pričakovanjem, da se izpolni kaka od številnih obljub, ki so jih dajali predhodniki Mendes-Francea in Edgarja Faurea, že vnaprej prepričani, da jih ne bodo nikoli izpolnili. Toda težko je opravičiti tudi inertnost francoske vlade in popuščanje kolonom, ki gledajo na Severno Afriko skozi prizmo svojih interesov, nikakor pa ne skozi prizmo interesov Francije. Francija je napravila v Severni Afriki mnogo, posebno na kulturnem in gospodarskem področju. Veliko število bolnišnic in šol je za to zadosten dokaz. Toda vse to je danes v zraku zaradi pomanjkanja realizma in predvsem poguma pogledati stvarnosti v oči. Če bo Francija jutri napravila kake velike reforme, ne bo rezultat tega takšen, kot bi bil, če bi te reforme napravila večerj.

Strmoglavljenje sultana Muhameda Ben Jusufa niti zdaleč ni glavni razlog nesporazumom, ki obstajajo med Francijo in Marokom, toda z ozirom na močan verski fanatizem Maročanov je izredno dobro služilo nasprotnikom francoske prisotnosti v Severni Afriki. Sedanji sultan, ki je bil čisto po sili postavljen na prestol, ne predstavlja nikogar, razen marakeškega paše, zvestega prijatelja Francije, najbogatejšega fevdalca v Maroku. Pa vendar francoska vlada vse do danes ni uspela rešiti vprašanja prestola. Grandval je poskušal nekaj napraviti. V začetku je imel podporo predsednika vlade, toda kasneje se je vse razblinilo. Edgar Faure je popustil pritisku zaščitnika marakeškega paše in prišlo je do Aix-les-bains kjer se dva dni vodijo razgovori med komitejem, sestavljenim iz članov pariške vlade — Edgarja Faurea, Pineauja, Königa, Schumann in Gilija — ter predstavniki marokeškega javnega mnenja. Razgovori v Aix-les-bains se vodijo za zaprtimi vrati. Po obvestilih z zaupnih virov se je v komiteju petorice pokazala neka razdvojenost in stališča napram nasprotni strani. Tako je bilo opaziti, da je marakeški paša našel podporo v generalu Köni-

gu, ki s svoje strani očita generalnemu rezidentu, da ni napravil ničesar, da bi preprečil napade berberskega plemena. Tu opozarjajo, da je König vse do pred tremi dnevi bil istega mnenja kot marakeški paša, to je, da so Berberi prijateljsko razpoloženi do Francije. Marakeški paša je sestavil listo nove reprezentativne vlade, sestavljene iz njegovih pristašev. On pravo zastopa politiko sile in zahteva, da se formira »borbena vlada«, ki bi bila nasprotna sodelovanju s pristaši bivšega sultana.

Veliki vezir El Mokri, starih, ki je izpolnil sto let življenja, zastopa politiko pomirljivosti in smatra, da bi bil sprejem vlade, ki jo je predložil Ben Araf, nezakonit. El Mokri, ki je pred nekaj dnevi izjavil pripravljenost, da se umakne s položaja, je podlegel pritisku nekaterih članov pariške vlade, ki upajo, da bi stari vezir lahko odigral pomembno vlogo posredovalca. Stališče ostalih osebosti, ki so poklicane na razgovore, posebno predstavnikov Istiklala, nacionalističnega gibanja in neodvisne demokratske stranke, še ni znano. V. Djukić

članov pariške vlade, ki upajo, da bi stari vezir lahko odigral pomembno vlogo posredovalca. Stališče ostalih osebosti, ki so poklicane na razgovore, posebno predstavnikov Istiklala, nacionalističnega gibanja in neodvisne demokratske stranke, še ni znano. V. Djukić

Azijski socialist pri A. Rankoviću

Beograd, 23. avg. (Tanjug). Generalni tajnik azijske socialistične konference g. Wiono, ki je že teden dni v naši državi kot gost Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je obiskal danes popoldne Aleksandra Rankovića in se z njim prijateljsko razgovarjal dve uri. Obisku sta prisostvovala tudi Jovan Veselinov in Krsto Bulajić, jugoslovanski veleposlanik v Burmi.

Diplomatska kronika

Beograd, 23. avg. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je čestital g. Petru Grozi, predsedniku prezidija romunske Velike ljudske skupščine za državni praznik KR Romunije.

Beograd, 23. avg. (Tanjug). Veleposlanik FLRJ v Indiji Bogdan Crnobrnja, ki je bil v zvezi z obiskom predsednika Nehruja nekaj časa v Jugoslaviji, se je sinoči vrnil v New Delhi. Na letališču so ga sprejeli odpravnik poslov, člani veleposlaništva in jugoslovanske kolonije v indijski prestolnici.

Beograd, 23. avg. (Tanjug). Izredni poslanik in pooblaščen minister FLRJ na Švedskem Maks Bače, ki je bil istočasno imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra FLRJ na Islandiji, je 9. avgusta izročil akreditivna pisma predsedniku islandske republike g. Asgeiru Asgeirssonu.

Predsednik islandske republike s soprogo je povabil poslanika Bačea na kosilo, ki so se ga udeležili tudi člani vlade.

Upor uradno zadušen

Poglavarji južnih pokrajin so se opravičili bo sedem držav, med njimi Jugoslavija — Knox Helm odpotoval

KARTUM, 24. avg. (Reuter). Položaj v južnem Sudanu se naglo izboljšuje. Včeraj se je v Jertu, enem od dveh mest, ki so jih zavzeli pripadniki, vdalo 138 upornikov. Pričakujejo, da bo danes v celoti zavzeto tudi mesto Torit.

V Kartumu so včeraj objavili uradno sporočilo, v katerem je rečeno, da je bil upor zadušen. Poglavarji južnih delov provinc Ekvatorija so izjavili, da podpirajo vlado in izrazili obžalovanje zaradi upora, kar so storili tudi člani parlamenta, ki zastopajo to področje v Kartumu. Sudanski parlament je včeraj sprejel resolucijo, ki priporoča, naj bi bile članice mednarodne komisije za nadzorstvo procesa samoodločbe v Sudanu, Češkoslovaška, Jugoslavija, Švedska, Norveška, Indija, Pakistan in Švica. Parlament je glasoval proti vključitvi Egipta in Velike Britanije v komisijo, iz članeva v komisiji pa je izločil tudi sam Sudan.

Veliki Britaniji za varnost Sudana, bo obveščen o rezultatih ankete. Z druge strani pa sodijo v krogih, ki so blizu britanski vladi, da pridobiva zamisel o plebiscitu v Sudanu, ki naj odloči o bodočem statusu države, vse več pristašev.

Edith Summerskill v Ljubljani

LJUBLJANA, 23. avg. — Danes popoldne sta prispela v Ljubljano g. Edith Summerskill, predsednica izvršnega odbora britanske laburistične stranke in g. John Cooper, član izvršnega odbora. V Postojni ju je v imenu Socialistične zveze pozdravil Tone Fajfar. Jutri si bosta gosta ogledala Bled.

V petek bosta odpotovala v Zagreb, od tam pa v soboto nazaj v London.

Ameriško-kitajski sestanek v Zenevi

ZENEVA, 23. avg. (AFP). Današnja deseta seja kitajsko-ameriških pogajanj v Zenevi je trajala 35 minut. Kot na prejšnjih sejah, sta veleposlanika Johnson in Vang razpravljala o vprašanju reparacije civilnih oseb iz obeh držav. Prihodnja seja bo 25. avgusta.

Zaradi napetosti v Sudanu je generalni guverner Sudana sir Alexander Knox Helm, včeraj prekinitelj svoje počitnice v Veliki Britaniji in davi odpotoval z letalom v Kartum. Med pojo se bo zadržal v Kafru, kjer se bo razgovarjal z britanskim veleposlanikom Trevelyanom in egiptovskim ministrom za sudanske zadeve majorjem Salahom Salemom. Pred vrnitvijo v sudansko prestolnico je imel generalni guverner pogovor s stalnim podsekretarjem v Foreign Officeu sirrom Alexandrom Kirkpatrickom in drugim funkcionarji britanskega zunanjega ministrstva.

Na vprašanja novinarjev pred odhodom je Helm izjavil, da je položaj v Sudanu zdaj precej boljše in da ni razloga za pošiljanje britanskih in egiptovskih čet v južni del države. Kot je znano, je egiptovska vlada predlagala, naj bi v južni Sudan poslali britanske in egiptovske čete, ki naj bi zadušile vojaški upor. Helm sodi, da 6.000 sudanskih vojakov zadostuje za vzpostavitev reda.

O vzrokih upora v Toruru so začeli preiskavo. Generalni guverner, ki odgovarja Egiptu in

Negotovost okoli volitev

Brazilska koalicija strank se zavzema za volitve in je celo imenovala kandidata za predsednika, toda generali in konservativci so proti volitvam

RIO DE JANEIRO, 23. avg. (Tanjug). Še vedno ni gotovo, če bodo redne predsedniške volitve, določene za 3. oktober letos, v Braziliji tudi izvedene. Del konservativcev in vojaških voditeljev, ki so lani odstranili predsednika Vargasa, ne želi volitev. Največ izgledov na uspeh ima, kot je videti, koalicija strank, ki so podpirale pokojnega Vargasa, to je »delavsko stranko« Brazilije in socialno-progresivno stranko.

Večina brazilskih strank in časopisov zahteva volitve, na katerih poleg Kubička nastopajo še trije kandidati, in sicer: voditelj maloštevilnih brazilskih fašistov Plinio Salgado, voditelj populistične stranke Adhemar De Barros in general Juarez Tavora, ki je kandidat krščansko-demokratske in socialistične stranke Brazilije. General Tavora spada v krog vojaških voditeljev, ki so strmoglavili predsednika Vargasa in je bil do nedavnega šef vojaškega kabineta predsedstva republike. Na ta položaj je dal ostavko in začel volilno borbo z izjavo, da nov vojaški udar ni rešitev brazilskih socialnih in političnih problemov. Tavoro podpirajo tudi konservativci in druge desne skupine, ker njihov prvotni kandidat ni imel upanja na uspeh. Kljub »plošni želji« volitvah, izražajo mnogi politični komentatorji zaskrbljenost, ker imajo konservativci in generali, ki so proti volitvam, številne ključne položaje v »njeni« vladi.

neuru vzpostavitev gospodarskih odnosov z vsemi državami brez razlike. Gospodarski krogi sodijo, da je sedanja enostranska in izključna usmeritev brazilske zunanje trgovine škodljiva in želijo z razširitvijo tujega tržišča zmanjšati zunanji deficit. Za nov politiko do vzhodnih držav sta se izjavila tudi predse niška kandidata Kubiček in Adhemar De Barros, vlada pa je še vedno precej rezervirana.

Nove perspektive

Italijanski tisk komentira podpis jugoslovansko-italijanskega sporazuma o obsejnim prometu

Trst, 23. avg. (Po telef.). Najkrajnji tisk še nadalje posevča veliko pozornost sporazumu o malem obsejnim prometu podpisanim v Vidnu ter s. ranja prebivalstvo s predpisi sporazuma. Današnja »La Giustizia« glasilo socialno-demokratske stranke piše, da so s podpisanim sporazumom v Vidnu odprle nove perspektive v jugoslovansko-italijanskih odnosih. Sporazum pomeni konkretne korake naprej k popuščanju napetosti. List nadalje poudarja, da so social-demokratski se zlasti zadovoljni, ker so si prizadevali za pozitivni zaključek pogajanj. »Začeli smo s polemiko z vodstvom lokalne krščanske demokratske stranke — piše list — ki je že marca preteklega leta zavzemala negativno, skrajno nacionalistično stališče.« List nadalje piše, da je krščansko-demokratskemu vodstvu na žalost uspelo preprečiti, da sporazum ni bil podpisan že pred šestimi meseci.

čimprej prišlo tudi do izvajanja rimskega sporazuma o obsejnim trgovini med Trstom in obsejnim področji v Jugoslaviji. Ta sporazum predvideva za 4 milijarde 200 milijonov lir blagovne izmenjave in baje se ni bil ratificiran, ker še niso bila končana pogajanja v Vidnu. S podpisom sporazuma v Vidnu pa so odpadle tudi te ovire.

Poudarili smo že, da je videmski sporazum naletel na zelo ugoden odmev med tukajšnjim obsejnim prebivalstvom, ki si obeta od njega olajšanje težkega gospodarskega položaja. Videmski sporazum ni važen samo zaradi lokalne probleme, nastale zaradi razneje, temveč tudi širši pomen. S tem sporazumom je bil dosežen med Italijo in Jugoslavijo nov aranžma po rešitvi tržaškega vprašanja, kar je ponoven dokaz, da se ti odnosi navzlic raznim motnjam s strani šovinističnih krogov nadalje razvijajo.

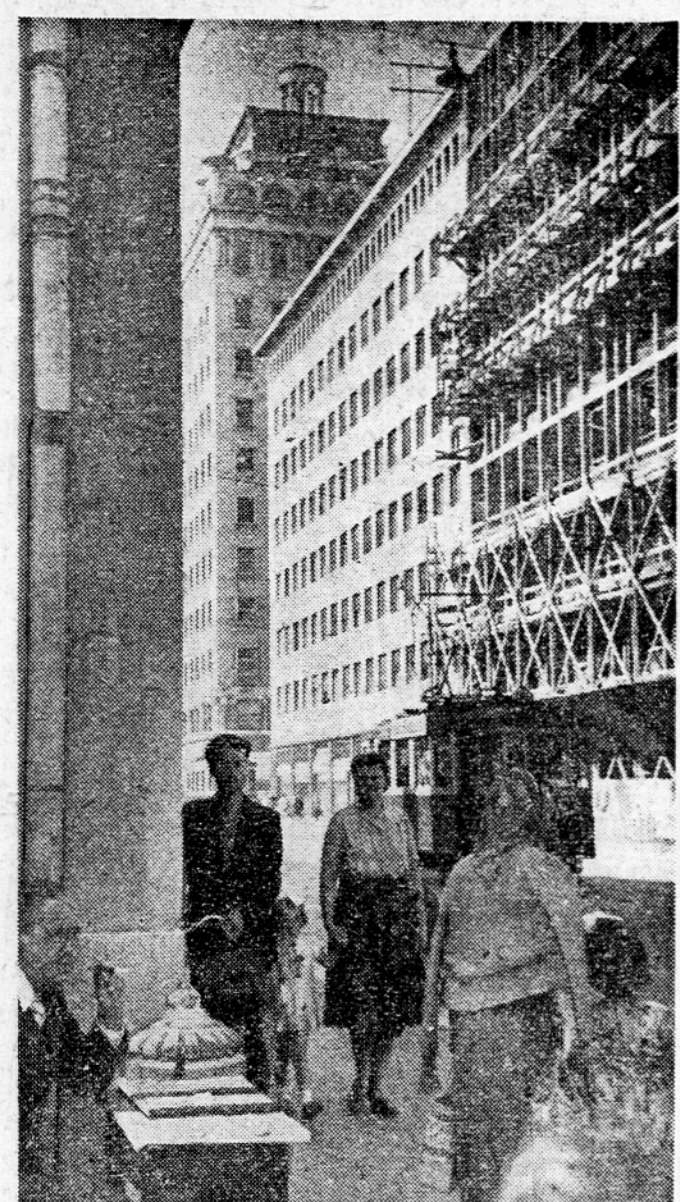
Ta skupina je kandidirala za predsednika bivšega guvernerja Jocelina Kubička, ki je član socialno-progresivne stranke. Kubiček zagovarja program industrializacije in ohranitve demokratske ureditve ter pridobitev, ki so si jih delavci priborili za časa Vargasa. Podpredsedniški kandidat na tej listi je voditelj Vargasove delavske stranke Brazilije John Gulard. Kandidate te koalicije podpira tudi KP Brazilije, ki se ji ni posrečilo sestaviti samostojen levičarski volilni blok.

Bagri za vodne skupnosti

Beograd, 23. avg. Tovarna »14. oktobra« v Kruševcu bo dobavila letos 24 velikih bagrov — gosenskičarjev vodnim skupnostim za melioracijske potrebe. Zveza kmetijskih zbornic je že določila na podlagi posebnega pooblastila, katere vodne skupnosti si morejo nabaviti bager iz letošnje industrijske proizvodnje. Po sklepu zveznega izvršnega sveta, ki je bil nedavno sprejet, se bodo bagri prodajali s 50% popustom.

VREME

Napeved za sredo: Sončno vreme z naraščajočo oblačnostjo od severozhoda. V popoldanskem času predvoda v severovzhodni Sloveniji nevihte. Temperatura ponoči med 8 in 13, na Primorskem okrog 20. Najvišje dnevne temperature med 25 in 30° C. Zjutraj v nižinah zamrzlo.

Ljubljanske vertikale (Foto Vlast ja)

Mednarodni kongres gluhih

Osnovna je rehabilitacija gluhih in njih vključevanje v gospodarsko in družbeno življenje

Zagreb, 23. avg. V Domu Jugoslov. ljudske armade se je popoldne začel II. mednarodni kongres gluhih. Svečanemu začetku kongresa je prisostvoval v imenu predsednika republike Josipa Broza Tita, ki je pokrovitelj te mednarodne manifestacije, član zveznega izvršnega sveta Velimir Stojnić. Začetku kongresa so se udeležili tudi predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade, dr. Miloš Zanko, dr. H. Krizman, in sekretar sekr. za soc. skrbstvo in sekretar sekr. za soc. skrbstvo zvezn. izvrš. sveta Gustav Vlahov. Združene narode na kongresu zastopa Hasgar Holm.

Kongres je začel predsednik Zveze gluhih Jugoslavije Dragoljub Vukotić. V imenu Svetovne federacije gluhih je delegate pozdravil njen predsednik Vitorio Terralle. Prisrčno pozdravljen je nato pozdravil kongres v imenu predsednika republike Velimir Stojnić, ki je v svojem govoru med drugim dejal: »Vi ste se združili v svetovno federacijo, ker je danes v svetu nekoliko desetih milijonov gluhih, ki jim je treba pomagati, da bi se usposobili za strokovno delo, da bi lahko aktivno sodelovali v gospodarskem in družbenem življenju kot enakopravni državljani. Čeprav je svet še vedno razdeljen in odnosi med državami niso vedno vsklajeni na načelih enakopravnega sodelovanja na vseh področjih, je svet enoten v naporih vseh držav za popolno mednarodno sodelovanje in mednarodno pomoč gluhim. Tukaj bi vloga Združenih narodov moral doseči vrhunec. Vasa dejavnost v okviru Organizacije Združenih narodov kot nevladne mednarodne organizacije gluhih v svetu bi bila izredno koristna in pomembna.«

namenov Svetovne federacije gluhih potrebno med ostalim povečati pozornost in pomoč človeške skupnosti in vseh držav v svetu, da bi se rehabilitacija gluhih lahko razvila do največje mere, ki je potrebna za reševanje številnih problemov, ki jih bo obravnaval kongres. Proces popuščanja napetosti v svetu in izboljšanje mednarodne atmosfere, nam daje veliko upanja, da bo človeštvo končno šlo po edino možni poti, in sicer poti ustvarjanja stabilnega mira, v katerem je edino mogoča prosperiteta človeštva.

Na koncu je Velja Stojnić dejal, da so v naši državi s skupnimi napore Zveze gluhih in državnih organov postavljeni temeljni pogoji za reševanje problema gluhih. Ti so usmerjeni na maksimalno rehabilitacijo gluhih za njih aktivno ekonomsko in družbeno dejavnost.

Nato je kongres pozdravil predsednik ljudskega odbora za mesto Zagreb Vječeslav Holjevac.

Okoli 1500 predstavnikov organizacije gluhih iz 32 evropskih in prekomorskih držav in okoli 200 zdravniških ekspertov, profesorjev in predavateljev iz naše države in tujine bo razpravljalo o stanju rehabilitacije gluhih in nalogah svetovne federacije. Kongresu bo predložilo 70 referatov, izmed katerih jih bo 50 od gostov iz tujine.

Edvard Kardelj, Franc Leskošek-Luka in Boris Kraigher v Ravnah

Ravne, 23. avg. Danes okoli pol dvanajste ure so obiskali železarno v Ravnah podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, član zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek-Luka in predsednik izvršnega sveta LRS Boris Kraigher. Pri vstopu v železarno jih je pozdravil direktor Gregor Klančnik. V njegovem spremstvu so si gostje ogledali vse obrate železarne, se zanimali za proizvodne probleme, za praktično delo gojencev metalurške šole in za razmere, v katerih žive delavci. Zanimali so se tudi za vzrok požara, ki je pred dnevi

Elektrifikacija kmetijstva

Beograd, 23. avg. V Zvezi kmetijskih zbornic FLRJ je bil danes sestanek, na katerem so razpravljali o delovnem programu novoustanovljenega odbora za elektrifikacijo kmetijstva. Sklenjeno je bilo, naj ta odbor poleg drugega uredi delovni program ustanov, ki se sedaj bavijo z elektrifikacijo vasi, v republikih zbornicah pa naj se ustanove centri za elektrifikacijo kmetijstva. Razen tega bodo izdelali zemljevid o dosegljivosti elektrifikacije na vasi in v kmetijstvu. Potrebno je, da se strokovno analizirajo možnosti graditve manjših hidrocentral s kapaciteto od 10 do 100 konjskih sil. Odbor naj bi ukrenil potrebno za izdelavo prototipov važnejših električnih naprav za potrebe vasi in kmetijstva.

Eisenhower si ogleduje škodo

DENVER (Colorado), 23. avg. (AFP). Predsednik Eisenhower je sinoči odpotoval iz Denverja na inspekcijsko potovanje v poplavljeni področja severozahoda Združenih držav. Predsednik Eisenhower bo s svojim osebnim letalom obiskal Pennsylvania, New Jersey, Rhode Island in Connecticut. Med osebostmi, ki spremljajo na tem potovanju predsednika ZDA je tudi Luis Strauss, predsednik komisije za atomsko energijo.

Ne samo ukrepi proti upnikom, temveč tudi proti nerednim dolžnikom!

Trgovinska zbornica Srbije zahteva spremembo ukrepov Narodne banke o zmanjšanju kredita za obratna sredstva gospodarskim organizacijam

Beograd, 23. avg. Predsedstvo Trgovinske zbornice Srbije je včeraj sklenilo, da bo preko Zveze trgovinskih zbornic FLRJ in izvršnega sveta "bij" zahtevalo spremembo ukrepov Narodne banke o zmanjšanju kreditov za obratna sredstva gospodarskim organizacijam, ki imajo neplačane terjatve do domačih kupcev starejše od 20 dni.

Proti nerednim dolžnikom je bilo vloženih 3585 tož. gospodarskim sodiščem zaradi plačila zahtevkov. Na sestanku je bilo dalje rečeno, da se že javljajo negativni pojavi, ki spravljaajo iz ravnovesja normalne obr. gospodarskih organi acij in povzročajo težave v prometu blaga. Večina gospodarskih podjetij, v prvi vrsti živilske industrije, sedaj zahteva od trgovinskih podjetij na veliko, da plačajo blago vnaprej ali z barinarim

čekom. Trgovinska podjetja na debelo uvajajo podoben način poslovanja s trgovino na drobno. Mišljenje predsedstva Trgovinske zbornice Srbije je, da se problem hitrejšega plačevanja terjatve, problem preprečevanja nedovoljnega kreditiranja ne more rešiti s "vazenskim ukrepom proti upnikom, temveč tudi s sankcijami proti nerednim dolžnikom, na katere dajemo mnogo večja odgovornost. Za popolnejšo rešitev vprašanja se predlaga, naj odgovorni

državni organ! predpišejo najdaljši rok za plačilo terjatve, vendar ne krajšega kakor 25 dni. V primeru, da kupec ne plača blaga v pogodbenem roku, je prodajalcu treba dovoliti, da se za plačilo obrne neposredno na kupcevo podružnico Narodne banke, ki naj bi kupcu blokiral žiro račun tudi za vsa druga plačila. Jökler zahtevana terjatev ne bo pokrila. Prav tako se poudarja, da je treba povečati stopenjo zamudnih obresti, da bi se onemogočilo medsebojno kreditiranje, ali pa trgovini na drobno omogočiti redno plačevanje blaga s povečanjem kredita za obratna sredstva sorazmerno povečanju prometa in potrebnim zalogam.

PLENUM REPUBLIŠKEGA SINDIKATA TRGOVSKIH DELAVCEV LRS

Družbeno upravljanje v trgovini se bo z uvedbo potrošniških svetov in reorganizacijo trgovinske mreže še bolj poglobilo

Maribor, 23. avg. V nedavno odprtem planinskem domu sindikata trgovskega podjetja »Zarja« na Pohorju je se sestal danes plenum republiškega sindikata trgovskih delavcev Slovenije. Obravnaval je novo uredbo o trgovanju in reorganizaciji trgovinske mreže, ki pomeni pomemben napredek v razvoju naše trgovine. Uvodno poročilo je podal predsednik Albin Kovač, ki je poudaril važnost novih določb, zlasti glede nadaljnje poglobitve družbenega samoupravljanja. Nova uredba odpravlja hkrati hibe, ki so se pojavile pri lanski reorganizaciji trgovinske mreže. Uredba točno odreja novo organizacijo trgovinske mreže, udeležbo potrošnikov pri dobičku, uvedbo potrošniških svetov, razširja pristojnosti ljudskih odborov in trgovinski zbornice ter tudi ustanavljanje potrošniških združenj.

terenu, kjer naj svoje prodajalne. Po drugi varianti pa naj bi tako izvoljeni potrošniški sveti vsake občine sestavljali zbor potrošnikov, ki bi bil za svoje delo odgovoren pristojnemu ljudskemu odboru. Plenum se je načelno izrazil za to varianto. Za posamezna trgovinska podjetja naj bi se volili potrošniški sveti le tam, kjer to narekuje krajevne razmere. Kar se tiče ustanovitve potrošniških združenj, je prišel plenum do sklepa, da za to ni nobenih ovir. Ustanove naj se povsod, kjer potrošniki sami žele. Seveda pa smejo posloovati le za svoje člane, kar naj se uredi s posebno uredbo. V razpravi so opozorili na številne težave zaradi preobilice administrativnih poslov, ki hromijo zlasti vodilni kader. Izraže-

na je bila želja, naj bi se čimprej izdelal splošni zakon o trgovanju, vse ostale podrobnosti pa naj bi se urejale po republikah in okrajih. Plenum je tudi obširno obravnaval uvedbo novega plačnega sistema v trgovini, ki naj bi se kar najbolj približal plačnemu sistemu v industriji s tem, da bi se tudi v trgovini uvedle določene norme in upoštevalo nagrajevanje po storilnosti. V nekaterih krajih Slovenije so to že preizkusili in dosegli zadovoljive uspehe. Na način bi se tudi veliko bolj stimuliralo trgovinsko osebe, ki je sedaj glede plač na slabšem kakor v drugih gospodarskih panogah. Med drugim je plenum obravnaval tudi odkupno politiko ter opozoril na vrsto težav, ki bi jih bilo nujno odpraviti. R. O.

Prvi tisoč domačih avtomobilov

Tovarna »Crvena zastava« v Kragujevcu izdeluje na podlagi licence s »Fiatom« osebne avtomobile in lahka tovorna vozila

Kragujevac, 23. avg. — Kragujevska tovarna »Crvena zastava« bo izdelala do konca leta prvi tisoč avtomobilov, terenskih vozil in lahkih kamionov, montiranih iz delov, ki jih uvažajo od italijanskega »Fiat« na podlagi odkupljene licence. Jugoslovanski potrošniki bodo dobili 200 vozil več kakor je bilo prvotno namenavano za letošnje leto. Od februarja t. l., ko so montirali prvi »Fiat 1400-A«, in aprila, ko so izdelali prvi kamionet, je »Crvena zastava« prodala doslej domačim kupcem 400 vozil. Vsakega dne odide iz te tovarne po pet izgotovljenih vozil, za katere je med domačimi kupci zelo veliko zanimanje.

Po dogovoru s »Fiatom« izdeluje »Crvena zastava« trenutno avtomobil »Fiat-1400-A«, nadalje terenske vozove »Campagnola« in lahke kamionete za pol tone. Razen tega je »Crvena zastava« montirala tudi precej avtomobilov »Fiat 1900-A«. Prav tako bo v kratkem dobavila 24 »Fiatov 600«, ki niso predmet licence, ki pa bodo bržkone naknadno vnešeni v pogodbo, v kolikor bo ta prva skupina pokazala dobre uspehe. »Fiat 600« je najnovejši tip vozila te znane avtomobilske trvdke, ki skuša osvojiti trg v Evropi v razredu malih avtomobilov, kakršni so »Volkswagen«, »Renault« in drugi. Zelo praktično in ekonomsko vozilo »Fiat 600« je po izjavah inženirjev naslednik starega »Toppolina« s to razliko, da ima namesto dveh štiri sedeže in da ima znotraj lepo obliko kakor vsi podobni avtomobili v Evropi.

Druga faza proizvodnje avtomobilov v Kragujevcu bo začetek obratovanja nove tovarne avtomobilov, za katere zgradišče se že vrsto pripravljajo. Ta tovarna bo popolnoma zgrajena l. 1964, ko bo izdelala na leto 12.000 avtomobilov, terenskih vozil in lahkih kamionetov. Pred tem bo v adaptiranih oddelkih »Crvene zastave« potekala proizvodnja lahkih motornih vozil takole: leta 1956 — 1250 vozil, leta 1957 — 1800, leta 1958 — 2500, leta 1959 — 3000, leta 1960 — 5200, leta 1961 — 6900, leta 1962 — 8600 in leta 1963 — 10.400 avtomobilov, kamionetov in »Campagnole«. Prva vozila bodo v novi tovarni izdelana leta 1961.

Dela na jadranski avtocesti

Ni dolgo, kar so izročili prometu 25 km nove ceste od Novega do Senja, ki so jo začeli preurejati po osvoboditvi. Kakor računajo, bo jadranska Avtocesta dokončana nekako v petih ali šestih letih. Zdaj je v izgradnji najtežji del te ceste od Senja preko Jablanca do Karlobaga. Ko bo zgrajen ta del, se bo avtocesta podaljšala spet za 80 km.

Razen jadranske ceste, je zdaj v gradnji pomembna gospodarska in turistična cesta preko Korduna. Dolga bo 140 km in bo, kakor računajo dokončana najkasneje v prihodnjih treh letih. Gradijo tudi cesto Osijek—Avtocesta ter cesto Bjelovar—Vrgorac.

Bežensko železo iz Zenice za izvoz

Zeniška železarna v letošnjem letu prvič izvažala bežensko železo debelejših profilov — tanjših namreč še ne proizvajajo. Izvozili so že 2.000 ton beženskega železa od 12 do 40 mm profila ter 904 tone industrijskih tračnic. Bežensko železo so prodali v Turčijo, na Ciper, v Sirijo in Etiopijo, industrijske tračnice pa v Indijo in Pakistan.

Ok'obra sedmi osiški sejem

Letošnji osiški sejem, ki bo trajal od 7. do 16. oktobra bo sedmi po osvoboditvi. Predstavljal bo velik pregled industrije, poljedelstva in trgovine, zlasti vzhodnega dela Hrvaške, Slavonije in Baranje. Prijavljenih je preko 100 razstavljalcev, največ iz Srbije, slede pa Slovenija, Bosna in Hercegovina ter Hrvaška.

Posojila za zgraditev elektrarn

Zagreb, 23. avg. Predsednik odbora za gospodarstvo pri izvršnem svetu Hrvatske Mariji Cetinič je danes izjavil na sestanku z zastopniki gospodarskih organizacij, da naj bi nedavno razpisano republiško posojilo podlrgre milijarde dinarjev omogočilo nadaljevanje gradnje električnih central Perućica, Gojak in Konjščina.

Iz zveznega investicijskega sklada in republiških sredstev bi morali letos porabiti za te pomembne investicijske objekte blizu 10 milijard dinarjev. Zaradi obveznosti na drugih straneh so bila sredstva republiškega investicijskega sklada, namenjena za ta dela, zmanjšana in je zato potrebno, da glavni uporabniki elektrike — gospodarske organizacije podpro gradnjo teh objektov iz skladov za samostojno razpolaganje. Poraba elektrike je v Hrvatski danes mnogo večja kakor pa proizvodnja in bo znašal letos skupni primanjkljaj okoli 460 milijonov kilovatih ur.

Po podatkih Narodne banke so imele gospodarske organizacije v prvih štirih mesecih in pol letu v skladu za samostojno razpolaganje okoli 7 milijard in pol dinarjev. Od tega so bile doslej porabljene 3 milijarde in pol, nadaljnji dve milijardi dinarjev pa sta bržkone že angazirani. Smatra se, da razpolagajo podjetja še vedno s približno podlrgro milijardo dinarjev prostih sredstev, ki bi jih mogla posojiti republiki. Celotno posojilo z obrestmi po 3,5% bo vrnjeno do februarja leta 1957.

Letošnji osiški sejem, ki bo trajal od 7. do 16. oktobra bo sedmi po osvoboditvi. Predstavljal bo velik pregled industrije, poljedelstva in trgovine, zlasti vzhodnega dela Hrvaške, Slavonije in Baranje. Prijavljenih je preko 100 razstavljalcev, največ iz Srbije, slede pa Slovenija, Bosna in Hercegovina ter Hrvaška.

Na sejmu bo zastopana kovinska, lesna, prehranbena, tekstilna in tobacna industrija. Velika razstavna dvorana pa bo na razpolago poljedelskim razstavljalcem. Da bi pri poljedelskih proizvodih dosegli čim boljše kvalitete, bodo v okviru letošnjega jenskega osiškega velesejja ocenjevali vse predmete, ki bodo prispejali na sejem. To ocenjevanje kva-

Skrb za spomenike

Ljubljana, 23. avg. Resna prizadevanost in skrb, da bi ohranili čim več dragocenih dokumentov iz časa našega narodnostnega in socialnega upora, sta bili osrednji in bistveni značilnosti drugega dne posvetovanja strokovnjakov za muzeje NOB. Na konferenci je Edo Turnher, ravnatelj Zavoda za varstvo kulturnih spomenikov LRS obravnaval problematiko spomeniškega varstva.

Zavod za spomeniško varstvo je v Sloveniji zaščitil in deloma obnovil bolnišnici v Zgorjem Hrastniku in Jelendolu (16 objektov), bazo 20 (32 objektov), in zemeljska bunkerja št. 42 ter 44. Na Primorskem je obnovil bolnišnico »Franjo« (11 objektov), hišni bunker POOF na Rupi, tiskarno Slovenija na Vojskem, Tehniko Krn blizu Tolmina, pa tiskarno Toneta Tomšiča v Ljubljani in v Dolomitih, pod gospodarskim poslojem na Osredku bunker IOOF. Dalje je zavod zaščitil v Žirovnikovem grabnu hišo s tremi bunkerji CK KPS, tri objekte bolnišnice »Pavšek« nad Slovenjgradcem, pet objektov bolnišnice »Jesen«, blizu Ptujja je popravil Lakoovo domačijo, nad Jesenicami bolnišnico »Mežaklja« ter v Iskem Vintgarju eno prvih partizanskih bolnišnic, znano »Krvavico«, in sicer kuhinjo, ambulanto ter devet slamanatih šotorov, naslonjenih ob navpično, deloma premično steno; poleg tega je uredil Urha pri Ljubljani, Čebinovo, kjer je bila leta 1937 ustanovljena konferenca KPS, Hram v Trbovljah ter bivša sokolska doma v Kočevju in Crnomlju.

pest in s krvjo zapisal uvodne besede v boljše življenje naše socialistične Jugoslavije, je zaključil svoj referat tovariš Edo Turnher.

GOSPODARSKE VESTI

Svedsko - zahodnonemška trgovina.

Pogajanja za sklenitev novega trgovinskega sporazuma med Svedsko in Zahodno Nemčijo, ki so bila predkinjena junija meseca, bodo nadaljevali v začetku septembra tega leta. Največji problem v pogajanjih je določitev kvote za izvoz svedskega prehranbenega blaga. Medtem ko Svedska predlaga za izvoz 250.000 ton pšenice in 50.000 ton rži, je Zahodna Nemčija pripravljena uvoziti 200.000 ton pšenice in 100.000 ton rži. Druga težava pa je izvoz svedskega svinjskega mesa.

Povečanje dolarskega primanjkljaja v Zahodni Nemčiji.

Trgovinski primanjkljaj Zahodne Nemčije v ZDA se je v prvi polovici letošnjega leta povzpela na 181.480.000 dolarjev v primerjavi s 114.025.000 dolarjev lanskega leta. Nemški izvoz v prvem polletju letošnjega leta je znašal 165.45 milijona dolarjev, medtem ko je znašal uvoz 346.93 milijona dolarjev. Prav tako se je povečal tudi primanjkljaj Nemčije v Kanadi. Nemški uvoz je v prvi polovici letošnjega leta znašal 43.50 milijonov dolarjev, medtem ko je znašal nemški izvoz v istem času le 22.18 milijona dolarjev. To zmanjšanje trgovine bo verjetno povzročilo, da bo objava sledeče liste liberaliziranega dolarskega uvoza odložena. Nemški dohodki dolarskih deviz od ameriških voljskih sil, ki so bile stacionirane v Nemčiji, so znašali 20 milijonov dolarjev mesečno. To je zadostno za izravnanje trgovinskega primanjkljaja za zadnji dve leti.

Burma bo verjetno iskala tuje posojilo.

V burmanskih časopisih je opaziti vedno več poročil, da bo burmanska vlada prisiljena zaprositi za tuje posojilo, da bi tako uspela prebroditi sedanjo finančno krizo. Najem posojila zahteva tudi izvajanje vladnega osemletnega plana za razvoj države. Kakor pravijo, bo burmanska vlada iskala posojilo pri »nevtralnih« državah kot sta to Jugoslavija ali Indija. Burma ne namerava zaprositi posojila niti pri državah vzhodnega bloka. Burmanske rezerve deviz stalno padajo zaradi izgube burmanskega prekomorskega tržišča za riž, ki je predstavljal najvažnejši izvor tujih deviz za državo.

Izvoz kope in kokosovega olja s Filipini.

V teku prvih šestih mesecev letos so Filipini izvozili nad 344.000 ton kope. Izvoz kokosovega olja pa je znašal nad 32.000 ton. V primerjavi z izvozom v istem času lanskega leta, se je izvoz povečal. Prav tako se je povečal tudi izvoz koprinih pogaj.

Ustvarjajo rezerve soli

Proizvodnja v naših domačih solinah popolnoma zadostuje za naše potrebe. Do kritičnega stanja na trgu pride lahko le zaradi transportnih težav, saj se naše najpomembnejše soline nahajajo precej daleč od boljših prometnih zvez.

V Romuniji smo pred kratkim kupili 30.000 ton soli, ki jo v našo državo že dovažajo po železnici in po Donavi. Te količine bodo razdelili posameznim potrošniškim centrom, ki jih bodo porabili kot zaloge v primeru transportnih težav pri dovozu naše domače soli.

Omogočite šolski mladini ogled I. republiške razstave živine!

Od 4. do 11. septembra bo v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču ob Vilharjevi cesti I. republiška razstava živine, ki bo v proslavo 10. obletnice osvoboditve pokazala delo in uspehe slovenskih živinorejcev za napredek živinorejske proizvodnje.

Vabimo vsa šolska vodstva, predvsem iz Ljubljane in bližnje okolice, naj skupno pripeljejo šolsko mladino na razstavo. Vstopnina za dijake in učence v skupinah znaša 10 dinarjev na osebo. Glavna združena zveza LRS Odbor za živinorejo

UREJUJEJO: SERGEJ VOŠNJAK (glavni in odgovorni urednik) FRANCER DRENOVEC (notranja politika) ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarstvo) OUSAN RENKO (znanja politika) MILAN SEGA (kultura) STANE LIPAR (šport) Za oglašne odgovarja BORIS KRMAC

Dobre strokovne uslužbenke tudi občinskim ljudskim odborom na podeželju

LJUBLJANA, 23. avg. Dopolnje so se zbrali predsedniki občinskih ljudskih odborov s področja mesta Ljubljane in skupaj z zastopniki okrajnega ljudskega odbora Ljubljana razpravljali o razdelitvi uslužbenecv do sodanega mestnega in okrajnega ljudskega odbora, ki so predvideni za delo v upravnih organih občinskih ljudskih odborov na področju mesta Ljubljane. Po oredinjeni sistematizaciji bodo potrebovali občinski ljudski odbori na področju mesta Ljubljane (Center, Vič, Šiška, Bežigrad, Šentvid, Rudnik, Mosje, Polje in Crnuče) 376 uslužbenecv. Od teh največ občinski ljudski odbor Ljubljana — Center (80), najmanj pa občinski ljudski odbor Ljubljana — Crnuče (20). Dosedanji občinski ljudski odbori v Šentvidu, v Polju in Crnučah so imeli 38, medtem ko bodo imeli sedaj 83 uslužbenecv. Značilno je, da del uslužbenecv noče iti v upravni aparat občinskih ljudskih odborov, neka- terni celo grozijo z odpovedjo, če bodo premeščeni. V splošnem velja ugotovitev, da bo občinskim ljudskim odborom primanjlovalo, zlasti strokovnih uslužbenecv, manj pa pisarniških in pomožnih. Posebno pereče je zlasti pomanjkanje pravnikov. V upravnih organih sedemih občinskih ljudskih odborov v Ljubljani ko predvidoma delalo 15 pravnikov, medtem ko je občinski ljudski odbor v Crnučah znanekrat še brez pravnika. Primanjkujejo tudi vodilni uslužbenci v upravnih organih. Tako imajo občinski ljudski odbori v Ljubljani le 3 (od 8) načelnike oddelkov za gospodarstvo.

Umestna je bila kritika predsednika občinskega ljudskega odbora iz Ivančne gorice, ki je slučajno prisostvoval temu sestanku, češ da je treba pri razdelitvi strokovnih uslužbenecv gledati tudi na občinske ljudske odbore. Posebno pereče je zlasti pomanjkanje pravnikov. V upravnih organih sedemih občinskih ljudskih odborov v Ljubljani ko predvidoma delalo 15 pravnikov, medtem ko je občinski ljudski odbor v Crnučah znanekrat še brez pravnika. Primanjkujejo tudi vodilni uslužbenci v upravnih organih. Tako imajo občinski ljudski odbori v Ljubljani le 3 (od 8) načelnike oddelkov za gospodarstvo.

Okrajna zavoda za socialno zavarovanje v Celju in Šoštanj bosta združena

Celje, 23. avg. — V dvorani sindikalnega doma je bilo dopoldne 13. redno zasedanje okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Potem ko sta o problematiki okrajnega zavoda in delu samoupravnih organov pri zavodu poročala predsednik izvršilnega odbora Vilj Spat ter direktor zavoda Milan Loštrek, so člani skupščine sprejeli tudi predlog o združitvi dosedanjih okrajnih zavodov v Celju in Šoštanju. Ta združitvi obeh dosedanjih zavodov v novi okrajni zavod za socialno zavarovanje s sedežem v Celju bo izvršena s smislu ustanovitve novega celjskega okrajnega. Formalno bo ta preobnova izvršena tako, da bodo

Zahodnonemška industrija aluminija.

Nemške tovarne so v prvi polovici t. l. izdelale 67.500 ton topilniškega aluminija, kar je za 6400 ton več kot v istem razdobju lanskega leta. Proizvodnja čistega aluminija in litin je znašala 44.500 ton. Povprečna mesečna proizvodnja se je tako povečala za 31% v primerjavi s preteklim letom. Proizvodnja je bila večja od proizvodnje, tako da so moral v prvi polovici letošnjega leta uvoziti povprečno vsak mesec 2800 ton.

Okrajna zavoda za socialno zavarovanje v Celju in Šoštanj bosta združena

rovo okrajno skupščino do prihodnjih volitev sestavljali člani obeh dosedanjih skupščin v Celju ter Šoštanju. Razen tega bodo člani obeh dosedanjih okrajnih skupščin na svoji prvi skupni seji izvolili tudi novi izvršilni odbor, direktorja okrajnega zavoda in upravnika podružnice zavoda v Šoštanju. V novem izvršilnem odboru okrajnega zavoda za socialno zavarovanje bo 9 članov, vključno z direktorjem. Od tega jih bo 7 iz Celja in 2 iz Šoštanja. Dosedanji okrajni zavod v Šoštanju bo odslej posloval kot podružnica in bo v letošnjem letu obdržal še iste pristojnosti, kakor jih je imel doslej. M. B.

OB ROBU dogodkov

Napori za stvar miru

bodo še potrebni, je izjavil v Bukarešti Nikita Hruščev — Ob obletnici osvoboditve Romunije je govoril tudi Georghiu Dej

Drugega izhoda ni

Franciji je lani uspelo, da je končala brezupno vojno v Indokini, rešila, kar se je rešiti dalo in v danih okoliščinah sklenila edino možni mir. Toda, da ji je šlo to od rok, za to je bilo potrebno moza, kakršnega je bil Mendès-France, ki se je lotil stvari, kakor nihče v prejšnjih osmih letih, še bolj pa, za to je bila potrebna katastrofa pri Dien Bien Fuju, ki je dokončno predramila francosko javno mnenje.

Danes je na čelu francoskega kabineta Edgar Faure. Mož nespornih političnih kvalit, vendar mimo tega tudi predsednik vlade, katere izredna heterogenost onemogoča pomislek na rešitev, kakršna je bila indokitajska.

Francija trenutno ne more taborirati med vlado Mendès-France in vlado Faure. Mendès-France v sedanjih političnih razmerah ne more spravi skupaj potrebne parlamentarne večine. Zaradi tega je mogoča samo izbira med Faurem in Bidaultom, med vlado kompromisa z močnimi koncesijami reakcionarnim skupinam in med neprikrito reakcionarno vlado.

Doslej je bila Faurova vlada kolikor toliko kos danim nalogam. Vsaj, oziroma predvsem kar se tiče zunanje politike. Drugačnji pa so njeni uspehi in notranji politiki, na področju, ki se ga je Mendès-France že lotil in se ga še bolj nameraval lotiti, ki se ga pa Faure ne more. Kajti to je področje, kjer se spriči močnih konservativnih struj v njegovi vladi začena »politične koncesij reakcionarnim skupinam«.

Skemjak sodi tudi politika v Severni Afriki. Ne zaradi tega, ker bi bile čezmorske posesti del metropole, pač pa zato, ker so tu močni interesi reakcionarnih skupin. »Relativno lahko je z bolj ali manj reakcionarno večino voditi kolikor toliko uspešno zunanjo politiko, če materialne koristi te večine niso neposredno ogrožene. Toda, politika, ki bi jo bilo treba začeti v Maroku neposredno ogroža določene in to najbolj močne ter vplivne skupine.«

To so misli, ki smo jih zadnjih mogli čitati v »Le Monde«. Zaradi tega ne preseneča, če Faure lavira med Scilo in Karibdo, če pošlje v Maroko Grandvala, pozneje po na liniji »koncesij ne upošteva več v celoti njegovih predlogov in išče kompromise«.

Novoga Dien Bien Fuja — severnoafriškega — četrti republika za sedaj še ni doživela. Vsaj v vojaškem smislu ne. Kar se tiče ertev v enem samem dnevu, ruševin opustošenih hiš in pooganih vasi, se pa Severna Afrika le še malo razlikuje od Indokine. V tem smislu maroški 20. avgust ni več daleč od indokitajskega Dien Bien Fuja.

Ali bo pod vtišom tega datuma francosko javno mnenje dovolj močno vplivalo, da bo v Air le Bainsu prišlo do pametnejših rešitev, kakor so bile tiste, ki so jih doslej napovedovali?

Verjetno je, da bodo razgovori v dvorani hotela »Splendide« pokazali prizadevanje napraviti konec sedanjemu položaju. Vendar, povsem gotovo je, da to prizadevanje ne bo dalo zelenih rezultatov, če ne bo rešeno trenutno najbolj aktualno, dinastično vprašanje, če ne bo odločeno, da se mora Ben Arafat posloviti, Ben Jusuf pa vrniti.

V tem je začetek in pogoj reševanja maroške krize. Vrnitev Ben Jusufa ne bi pomenila konec napetega maroškega položaja, ampak le, da se je Francija končno odločila priznati maroško suverenost in začeti pogajanja z edinim maroškim predstavnikom, ki ga Maročani povsem priznavajo za svojega.

Drugega izhoda ni. 20. avgust je to dovolj jasno izpričal.

D. Benko

BUKAREŠTA, 23. avg. — (TASS). V svojem govoru na slavnostnem zborovanju v Bukarešti ob 11-letnici osvoboditve Romunije, je prvi sekretar CK KP SZ Hruščev izjavil, da je zadnje čase nastopilo zmanjšanje mednarodne napetosti. »Z zadovoljstvom lahko ugotovimo«, je dejal Hruščev, »da je konferenca takih držav v Zenevi mnila v duhu medsebojnega razumevanja. Konferenca je pokazala, da so se predsedniki vlad Sovjetske zveze, ZDA, Velike Britanije in Francije trudili zmanjšati mednarodno napetost in pokazali željo, da bi našli pot za usvaritev

takih pogojev za reševanje spornih vprašanj, s pogajanjem, ki bi omogočili preprečenje nove vojne. Konferenca predsednikov vlad v Zenevi je opravila upeh in želje miroljubnih narodov, ugodno je vplivala na odnose med državami in okreplila voljo narodov po zagotovitvi trajnega miru.«

Nadalje je rekel Hruščev, da ZSSR, ki vodi miroljubno politiko, sodi, da je možna trajna miroljubna koeksistenca med državami, ki imajo različne družbene in gospodarske ureditve. »Vztrajno bomo nadaljevali politiko miru in mednarodnega so-

delovanja in se trudili za vzpostavitev zaupanja med državami, ki bo koristilo miroljubnemu reševanju odprtih mednarodnih vprašanj s pogajanjem«, je rekel Hruščev.

Na koncu je dejal, da so na poti k uresničenju tega cilja še mnoge težave. »Na svetu so sile«, je dejal, »ki zavirajo in ki bodo skušale preprečiti doseg tega vzvišenega cilja. Zato so potrebni veliki napori — vztrajnost in moč v borbi za stvar miru in varnosti narodov.«

Ob obletnici osvoboditve Romunije je izjavil predsednik vlade Georghiu Dej, da je romunsko ljudstvo z velikim zadovoljstvom pozdravilo uspeh četverne konferenca v Zenevi, ki da je samo začetek in da so zato potrebni skrajni napori v boju za mir. Po njegovih besedah so osnovna načela romunske zunanje politike v skladu s petimi načeli o koeksistenci, ki sta jih proglasila Nehru in Ču En Lai. Kar zadeva OZN, je rekel Georghiu Dej, da bi bil ugled te organizacije in učinkovitost njenih ukrepov veliko večja, če bi bile v njej vse države.

Dej je dejal, da romunsko ljudstvo z velikim zadovoljstvom sprejema rezultate sovjetsko-jugoslovenskih razgovorov v Beogradu in zboljšanje odnosov med ZSSR in Jugoslavijo. »Z naše strani bomo storili vse za odstranitev poraznih posledic prekinitev prijateljskih odnosov med Romunijo in Jugoslavijo«. Romunija želi tudi zboljšanje odnosov s Turčijo in Grčijo.

PRIPRAVE ZA RAZGOVORE O CIPRU

London, 23. avg. (Tanjug). V britanski prestolnici potekajo obširne priprave za trojno konferenco med Grčijo, Turčijo in Veliko Britanijo o Cipru in vzhodnem Sredozemlju, ki se bo začela 29. avgusta v Lancaster Housu v Londonu. Na konferenci bodo sodelovali poleg zastopnikov Foreign Officea tudi funkcionarji britanskega ministrstva za kolonije in obrambnega ministrstva. Delegacijo bo vodil zunanji minister Harold Macmillan.

Predhodna pogajanja s turškimi in grškimi diplomati v Londonu so pokazala, da ni bilo v zadnjem času nobenih bistvenih sprememb stališč o Cipru. Grki, ki niso posebno navdušeno sprejeli britanskega predloga za konferenco, ne verjamejo, da bodo pogajanja kaj dosegla in se bojijo, da bo Britanija oslabilala grško stališče, ki ga želijo Grki spraviti

pred Združene narode. Britansko stališče v OZN je odvisno od tega, če bo konferenca v Londonu še trajala, ko se bo 20. septembra zbrala Generalna skupščina. Britanci vidijo v vprašanju Cipra čisto notranje vprašanje in upajo, da bodo tudi Združeni narodi presodili, da Generalna skupščina ni pravo mesto za razpravo o Cipru. Seveda pa bo stališče posameznih držav v OZN odvisno od poteka londononske konference.

Danes dopoldne je prispela v London delegacija ciprskih Turkov, ki bo ostala v Londonu med tripartitno konferenco o vprašanju Cipra in vzhodnega Sredozemlja. Neposredno na konferenci ne bo sodeloval noben ciprski državljani.

Mala atomska konferenca v Zenevi

Zeneva, 23. avg. (AFP). V zvezi s tehničnimi razpravami atomskih strokovnjakov, ki so se zbrali v Zenevi ob ponedeljkovo dopoldne naprej, vlada še nadalje največja tajnost. Objavili so samo kratko sporočilo, v katerem pravijo, da so »zastopniki šestih narodov davi nadaljevali svoje razprave, ki so trajale dve uri. Prihodnji sestanek bo v četrtek ob 11. uri.

V zvezi s »malo atomsko konferenco« poročajo samo, da je seji predsedoval kanadski delegat profesor W. E. Lewis in

da je bil predsednik včerajšnjega zasedanja ameriški znanstvenik prof. Isidore Rabi. Po nekaterih poročilih menda znanstveniki razpravljajo o možnosti za uresničenje atomskega goriva, ki bi bilo namenjeno samo za reaktorje in ki ga ne bi bilo mogoče transformirati ter uporabiti za vojaške namene.

PNOM PENH, 23. avg. (AFP). Posveta ekipa mednarodne komisije za premirje v Indokini je včeraj odpotovala iz Pnom Penha v Vodun Saj v pokrajini Stung Treng (Kambodža), da bi preiskala nedavne napade severnovietnamskih čet na Laos.

Ostavka Sabrija Asalija

Damask, 23. avg. (AFP). Predsednik sirjske vlade Sabri Asali je podal predsedniku republike Hašemmu El Atasiju ostavko. Atasi ga je zaprosil, naj odloži svoj sklep, dokler novi predsednik republike Sukri Kuatli ne prevzame poslov.

Novi koraki za normalizacijo odnosov Irčija - Albanija

Atene, 23. avg. (Tanjug). — Albanska vlada je storila nove korake za obnovitev normalnih odnosov z Grčijo, ki so bili prekinjeni že ob začetku druge svetovne vojne. V odgovoru na nedavno grško noto, ki odklanja prvi albanski predlog za obnovitev odnosov, je albanska vlada poslala dodatni predlog in zahtevala od Grčije, naj vprašanja znova prouči. Sekretariat Združenih narodov, preko katerega je bil poslan novi albanski predlog, je priporočil grški vladi, naj zadevo znova prouči.

TELEGRAMI

Chicago, 23. avg. (AFP) 40.000 delavcev iz 18 tovarn družbe za izdelavo poljedelskih strojev »Harvester« je začela stavkati, ker pogajanja za sklenitev nove kolektivne pogodbe niso uspela.

WASHINGTON, 23. avg. (Reuter). Ameriški trgovinski ministrstvo sporoča, da je ameriški zasebni kapital, naložen v tujini, dosegel lani 2500 milijonov dolarjev zaslužka. Dohodki iz kanadskih tovarn so bili za 50 milijonov dolarjev manjši, dohodki iz naložb v Evropi pa so se povečali za isto vsto.

TOKIO, 23. avg. (AFP). Na vabilo Vrhovnega sovjeta ZSSR je danes odpotovala v Moskvo japonska parlamentarna delegacija. Pred odhodom je izrazil še sovjetske mislje v Tokiju Dominikski upanje, da bo pot japonskih parlamentarcev v sovjetsko zvezo pripomogla k normalizaciji odnosov med obema državama. Jap-

ponska vlada ne priznava sovjetske mislje v Tokiju. SINGAPUR, 23. avg. (Reuter). Tajnik zveze sindikatov običnih delavcev Regasani je danes napovedal možnost splošne stavke v Singapuru. Dejaj, da se bodo v četrtek zbrali delegati vseh sindikatov in razpravljali o podpori običnim delavcem, ki stavkajo že cel teden. Ni izključeno, da bodo sklenili proglašiti splošno stavko.

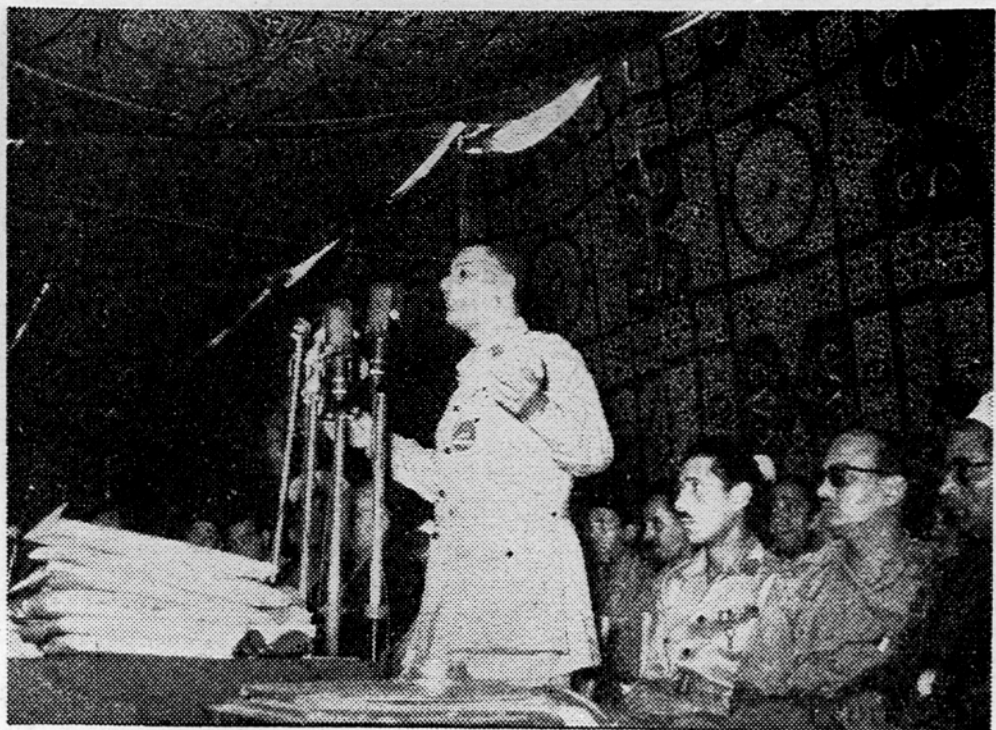
Mučen incident v Texasu

Houston (Texas), 23. avgusta. (AFP). Indijskemu veleposlaniku v ZDA Mehtu se je na letališču v Houstonu v Texasu zgodil neprijeten incident. Indijskega veleposlanika, ki je bil v spremstvu svojega tajnika na poti v Mehiko, je vodja postrežbe letališča restavracije zapeljal, naj zapusti skupno dvorano in gre v poseben prostor.

Kot poročajo številne priče, je vodja postrežbe mislil, da je veleposlanik Črnc. Zakoni v Texasu prepovedujejo postrežbo črncem in belcem v isti dvorani, toda pogodba, ki veže houstonko občinsko upravo z zvezno vlado ZDA glede mednarodnega letališča, izrecno prepoveduje vsako rasno diskriminacijo.

Pakistan bo gradil novo prestolnico

Karachi, 23. avg. (Reuter). — Pakistanska vlada je sinoči sporočila, da bodo zgradili novo prestolnico v Gadahu, 40 kilometrov od Karachija. Nova prestolnica bo zgrajena na visoki planoti, 145 m nad morjem, ki ima ugodnejše podnebje kot sedanja prestolnica. Datum začetka gradnje še niso objavili.

Predsednik Naser govori kmetom ob razdelitvi veleposelstniške zemlje v vasi Nag Hamadi 3. jul. 1955

II. SPOTI PO EGIPTU Agrarna reforma

Po prevzemu oblasti se je revolucionarni svet, to se pravi vodilni forum egiptovske revolucije, lotil izvajanja enega od načel revolucije: ukinitve fevdalizma. Sprejet je bil zakon o agrarni reformi, ki je določil višino zemljiške posesti. Storitni so bili še drugi ukrepi. Tako so urelili odnose med preostalimi veleposelstniki in zemljiškimi najemniki ter določili pravice najemnikov.

Vodstvo države si je na jasnem, da agrarna reforma ne more rešiti problemov egiptovskega kmetijstva, ker jih je preveč. Naser pravi, da je njen namen le osvoboditev kmečkih množic fevdalizma, ki je posledica zemljiške velesposeti.

Površine obdelovalne zemlje niso zadostne. Zato so začeli sestavljati vsakovrstne načrte, katerih uresničenje naj bi v veliki meri razširilo obdelovalno zemljo.

Osnovna rešitev je po zamisli vodilnih ljudi Egipta velikopotezen načrt Saad el Ali (visoki jez), ki naj bi ga postavili južno od Asuana, kakih tisoč kilometrov južno od Kaira. Za jezom bi se nabrale ogromne zaloge vode, ki je glavni problem Egipta, kajti od razpoložljivih količin vode je odvisna rodovitnost zemlje. Za visokim jezom nabrana voda bi enakomerno odtekala v posameznih letnih dobah. Ker bi se za jezom nabrale velike količine vode, bi lahko dokončno odstranili tudi nevarni sopepljivi, ki prizadevajo kmetijstvu veliko škodo, obenem pa pomenijo izgubo dragocene vode. Razen tega bi voda gnala veliko število turbin, ki bi dajale potrebno električno energijo za egiptovsko industrijo. Toda uresničenje tega velikega načrta, s katerim smo se seznanili v pogovori s gospodarskimi strokovnjaki stalnega sveta za nacionalno proizvodnjo, pa tudi na mestu v Asuanu, zahteva ogromna denarna sredstva. Najbrž bo treba dolgih let, preden bo načrt v celoti uresničen. Nekateri strokovnjaki so nam dejali, da egiptovska vlada upa na pomoč iz tujine.

Toda egiptovska vlada računa za dejanski možnostni in se zato lotiva manjših načrtov, ki jih je mogoče uresničiti tudi v krajšem časovnem razdobju, kajti vprašanje zemlje je za Egiptu neverjetno resno. Ne le, da se 75% prebivalstva ukvarja s kmetijstvom, vprašanje je tudi v tem, da se število prebivalcev poveča vsako leto za pol milijona. Obdelovalna površina države pa je zelo majhna, ker znaša komaj 6 milijonov oralov ali 10% egiptovskega ozemlja.

Agarna reforma je razdelila zemljo posestev večjih od 200 oralov. Ves program agrarne reforme pa je zajel nekaj več kot 600.000 oralov.

Razen agrarne reforme se je revolucionarni svet lotil tudi drugih načrtov za povečanje obdelovalne površine in zvišanje kmetijske proizvodnje. Med temi je najvažnejši štiriletni na-

črt, ki naj bi bil zaključec prihodnje leto. Z njim bodo pridobili na jugu in na severu države okrog 300.000 oralov nove obdelovalne površine. Posebej je treba omeniti veliki načrt vlade v pokrajini El Tahrir (osvoboditev). — Gre za spreminjanje zahodnega dela puščave severozahodno od Kaira v rodovitno zemljo. Načrt do- loča graditev 216 vasi. Ko je naša skupina julija prišla gledat dela na tem področju, so bila pri kraju zadnja dela v treh vaseh. Naseljenci nove pokrajine bodo felahi, ki so živeli v prenaseljenih delih države. Vlada daje zemljo kmetom na odplačilo, ki mora biti opravljeno v tridesetih letih. Novi naseljenci dobivajo razen zemlje še potrebno opremo, obleko in ostalo.

Proizvodnjo vodijo vaški odbori po navodilih generalne direkcije za to pokrajino. Obdelujejo na zadržani podlagi. Zanimivo je, da kmetje niso lastniki določenih parcel zemlje, temveč samo nekega idealnega dela. Država je obljubila, da bo dala zadržam potrebne kredite.

Ob obisku v pokrajini El Tahrir smo govorili s tamkajšnjim strokovnjakom za kmetijska in socialna vprašanja, majorjem Gamalom Zakijem. Rad nam je dal vsa potrebna pojasnila o graditvi nove pokrajine in o dosedanjih uspehih. Ob tem se je zelo zanimal za razmere v jugoslovenskih vaseh. V daljšem razgovoru nam je pojasnil, da odloča o celotni politiki proizvodnje in teje pokrajini generalna direkcija pokrajine, ki je državna ustanova. Njeni zastopniki so v vseh krajevnih odborih nove pokrajine. Krajevni odbori naj bi sprejeta navodila za proizvodnjo obdelani naprej. Major Zaki sodi, da taka organizacija proizvodnje in združevanja egiptovskih felahov ni niti socializem, niti komunizem, niti kolektivno posestvo, niti združena farma, temveč specifična egiptovska oblika združevanja v kmetijski proizvodnji. Egiptovska vlada ima še druge načrte za povečanje obdelovalnih površin, ki pa niso dokončni, ker o njih še razpravljajo.

Vlada se odločno trudi za povečanje proizvodnje na dosedanjih površinah. To so dela za izboljšanje namakalnih sistemov, za boljše organizacijo proizvodnje, kmetje skušajo naučiti boljšega obdelovanja, uporabe umetnega gnojila itd.

Britanci za skrajšanje vojaškega roka

London, 23. avg. (Tanjug). V britanski javnosti in v tisku so vse pogostejše zahteve po skrajšanju vojaškega roka.

Današnji »Daily Herald« piše, da ni dvoma, da bo vlada morala znova presteti izgubo denarja in delovne sile zaradi dvoletnega vojaškega roka. »Daily Mirror« pa piše, da je treba skrajšati vojaški rok na 18 mesecev. Sedanji dvoletni vojaški rok je posledica korejske vojne, ki je bila končana že pred dve- ma letoma. Od tedaj se je svetovni položaj spremenil: vodilna bomba je temeljito spremenila strateške koncepcije, hladne vojne je konec, na industrijskem področju pa Nemčija ogroža britansko tržišče. »Britanija potrebuje več ljudi za svoje tovarne«, poudarja na koncu »Daily Mirror«.

OSLO, 23. avg. (AFP). Na vabilo mestne občine Osla je sinoči z letalom prispelo tja 10 zastopnikov mestnih svetovetov Moskve in Leningrada, med katerimi sta tudi predsednika obeh mestnih svetovetov.

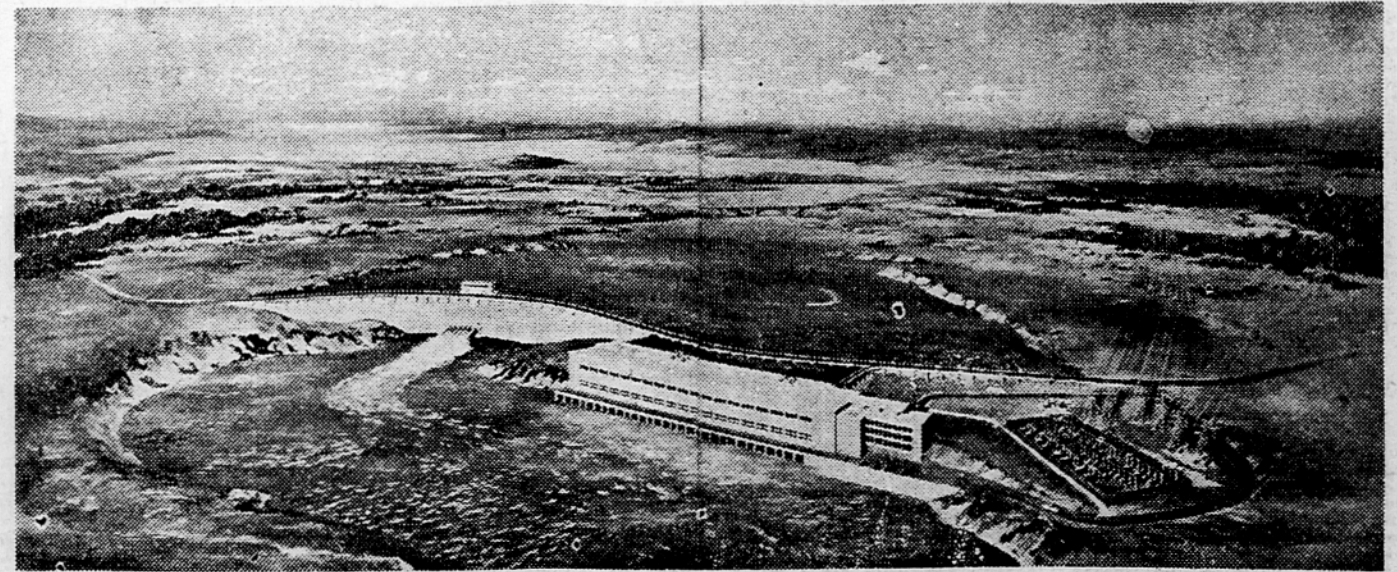
ARGENTINA ZAMUDILA PRILOŽNOST?

Buenos Aires, 23. avg. (AFP). Luciano Molinas, voditelj demokratsko-progresivne stranke, ki je v opoziciji, je imel sinoči v radiu govor, v katerem naj bi podal stališče svoje stranke do nedavnega predloga predsednika Perona za vzpostavitev »političnega premirja« v Argentini. Od 5. julija letos je bilo že četrta, da so dovolili zastopniku opozicije govor v državnem radiu. Zadnjih devet let se to ni zgodilo.

Šef demokratskih progresivcev je v svojem govoru posebno kritiziral gospodarsko in finančno politiko vlade in pri tem poudaril posebej resnost krize v kmetijstvu. »Zamudili smo priložnost«, je rekel Molinas,

za izvedbo agrarne reforme, ki bi spremenila polovinarje v lastnike zemlje.« Po besedah Molinasa argentinski kmečki delavci danes dobi največ tretjino skupnih dohodkov od žetve, vse ostalo si prilasti država. V zvezi s finančnim položajem je Molinas poudaril, da so se državni dolgovi v zadnjih letih zelo povečali. Na koncu je dejal, da ni zadosti za obnovitev miru v državi, če nekdaj po 10 letih proglašimo konec revolucionarne vladavine.

KAIRO, 23. avg. (AFP). Vodja komisije Združenih narodov za nadzorstvo premirja v Palestini general Burns je prispel v Kairo, kjer se bo sestel s pomočnikom egiptovskega ministra Ahmedom Kairatom.

Model električne centrale, ki jo nameravajo zgraditi v dolini Nila

Rudi Stajduhar |

V POLZELI SE PRIPRAVLJAJO NA FESTIVAL TEKSTILCEV

Na pobudo okrajnega odbora sindikata tekstilnih delavcev v Celju so zastopniki vseh desetih tekstilnih in konfekcijskih tovarn na celjskem območju sprejeli predlog o izvedbi prvega festivala tekstilcev celjskega bazena. Kl. bo od 4. do 11. septembra. Glavne športne, kulturne prireditve, nadalje gospodarsko razstavišče ter modne revije bodo v teh dneh in na Polzeli, kjer je sindikalna podružnica tovarne nogavic sprejela odgovorno nalogo za organizacijo doslej edinsvene manifestacije tekstilne industrije celjskega območja.

Prav gotovo bo zanimiv tudi kulturni nastop, saj bodo na njem nastopili pevski zbori iz Prebolda, Polzele, Laškega, Celja itd. Nekateri kolektivi so prijavitli recitatorje, drugi pa soliste, takoimenovane »neznane talente«, ki bodo pokazali svoje sposobnosti na glasbenih instrumentih, pa tudi v pevskih točkah.

Največ zanimanja je za modno revijo, ki bo imela na Polzeli kar štiri predstave. Na tej reviji bo nastopilo 65 modelov v vsemi vrstami oblek in nogavic. Hvalevredna je pozornost prireditelja, ki bo na reviji pokazal primerna oblačila za vse ljudi in ne samo za one, ki se obračajo po letni modi.

Na vseh nastopih festivala tekstilcev bo sodelovalo nad 270 članov delovnih kolektivov. Z aktivizacijo tega števila delavcev in delavk je uspeh, ki mu je treba dati vse priznanje.

Kolektiv tovarne nogavic na Polzeli se marljivo pripravlja na

veliki praznik. Tu imajo pravo dovolje vsak dan še veliko dela pri ureditvi prakupne dvorane, v kateri bo revija ter kulturni nastop, dalje pri ureditvi zabavnega in športnega prostora pa tudi razstavišča. Vsa dela, ki jih v ta namen dovršujejo, so trajnega značaja in bodo vse naprave odsele služile delovnemu kolektivu tovarne nogavic. Tako se bo bife pozneje spremenil v delavsko restavracijo. Razen izrazito strokovnih del opravljajo vsa ostala dela prostovolci iz tovarne. Vsak dan jih je pri delu prav gotovo nad 50 in do zaključka festivala bodo vsi skupaj opravili nad 2.000 prostovolnih delovnih ur.

Po sklepu zastopnikov vseh desetih delovnih kolektivov tekstilne in konfekcijske industrije celjskega bazena naj bi bil letošnji festival uvod v poznejše vsakoletne tradicionalne prireditve, ki bi jih naj privedli izmenoma pri vseh kolektivih. Zamele je vsakakor dobra.

Po programu festivala bo slavnostno začel v nedeljo 4. septembra z otvoritvijo razstavišča ter športnimi tekmovanji. Naslednji dan bo na vrsti namiznoteniško tekmovanje. V torek 6. septembra bo razen šaha, na Polzeli še kulturne prireditve. Od srede do sobote bodo še razna športna tekmovanja, v večernih urah pa modne revije na Polzeli. Slavnostni zaključek festivala tekstilcev pa bo v nedeljo 11. septembra ob 15. uri.

USPEŠEN ZAKLJUČEK „TEDNA KULTURE“

V nedeljo, 21. avgusta je senovška »Svoboda« razvila svoj prapor

V nedeljo 21. t. m. so v Senovcih zelo slovesno praznovali 10. obletnico kulturno-prosvetnega delovanja v svobodi. Senovska »Svoboda« je z uspešnimi prireditvami kulturnega tedna in gospodarsko razstavo lepo proslavila ta pomemben jubilej. Dopoldan je bila živinorejska razstava, popoldan pa je po končani nogometni prireditvi na telovadščici v Dovškem bilo slavnostno razvijanje društvenega prapora.

Proslavo je odprl predsednik društva Karl Sterban, dolgoletni predsednik senovske »Svobode« Lojze Avenak pa je ob tej priliki imel pomemben govor o delovanju kulturno-prosvetnega društva od njegove ustanovitve

do danes. V imenu izvršnega odbora Zveze Svobod je člane društva pozdravil Roman Albreht. Razvijanje prapora je nato opravil podpredsednik OLO Trbovlje — Tone Zupančič — ter predal prapor v last senovskemu kulturnikom.

S to zaključno proslavo se je tudi končal zelo uspešen kulturni teden v Senovcih in z njim vred tudi lepo prirejena gospodarska razstava. Vse prireditve v tem tednu so privabile mnogo ljudi iz področja nove občine, pa tudi iz sosesčine. Solška dvorana je bila vse dni prireditev nabito polna, prireditelji pa so bili deležni mnogo priznanj in pohval. Zlasti polno zasedeni so bili dramski prireditvi »Vaška komedija« v izvedbi KUD Brestanica in B. Krefta »Celjski grof« v izvedbi senovske igralske družine.

Prav lepo so uspeli tudi ostale prireditve, posebno se koncert domače godbe na pihala ter pevskega zbora in okteta »Svoboda«. Domači šahisti so prišli na svoj račun v simultanki z mojstrskim kandidatom Trampužem iz Ljubljane, kjer so dosegli kar 4 zmage in 2 remija.

Lepo so Senovčani sprejeli tudi predavanje bivšega partizanskega borca s Kozjanskega, Mihe Berčiča-Maksa iz Ljubljane. Predavanje pod naslovom »O partizanskem življenju« v »Bohorju« je močno zanimalo senovske ljudi.

Ceprav v skromnejši obliki, je kulturni teden s svojo gospodarsko razstavo v Senovcih v resnici prikazal mnoge, zavidne uspehe, ki so jih v teh desetih letih po osvoboditvi dosegli senovski ljudje, tako v gospodarstvu, na področju industrije, obrti, kmetijstva, pa tudi v svojem povojnem kulturno-prosvetnem delovanju.

Občinsko praznovanje v Podnartu

V spomin in oddolžitve prvim žrtvam, ki so v občini Podnart na Gorenjskem padle za našo nacionalno in socialno osvoboditev, bo pri nas tudi letos v dneh 24., 27. in 28. avgusta občinsko praznovanje. Pred 14. leti so 23 avgusta podirli v našem Ljubnem gestapovske krogle pet najzavednejših domačinov Bili so to Miha Stular, Feliks Kavčič, Anton in Jože Krivic in Anton Smedic. Izkriveti so morali, ker so bili izdani okupatorju kot najbolj predeni in neustrašni poborniki osvobodilnega pokreta, ki je takrat vstajal proti osvajanju in nilegovim protijudskim pomaganjem.

V proslavo teh tekžih, a herojskih dni naših krajev, bo v sredo 24. avgusta v Podnartu slavnostna seja občinskega odbora. Po seji pa polaganje vencev na grobove talcev in borcev na Ovsisih in Ljubnem. V soboto 27. avgusta bo ob 20. uri v Domu v Ljubnem slavnostna akademija z nastopom pevskega zbora iz Podnarta, mladim tamburašem in harmonikarjem iz Ljubnega, recitacijami in izvorno enodejanko Janeza Lampiča »Vaška učiteljica«. Ki prikazuje težko ilegalno delo za ohranitev naše materinske med okupacijo. Pred akademijo bo pred Domom v Ljubnem odbojarska tekma med mladinci iz Ljubnega in Podnarta. V nedeljo 28. t. m. bodo v Podnartu ob 10. uri »mojo dirke«, nato pa še medkrajnava nogometna tekma. Popoldne ob 14. uri bo na Ovsisih močna gasilska vaja domačega in okoliških gasilskih društev, ob 16. uri pa telovadni nastop »Partizana« pred novozadapriranim domom v Podnartu.

Domačini in okoliščani, kakor tudi vsi, ki vas večjejo spreni iz časov osvobodilne borbe na naše kraje med Jelovico in Dobročo, udeležite se teh prireditev, da tako ponovno manifestiramo našo odločno voljo ohraniti za vsako ceno našo, za tako težko krvavi davke pribriženo nacionalno svobodo in oblast delovnih ljudi!

nastopom pevskega zbora iz Podnarta, mladim tamburašem in harmonikarjem iz Ljubnega, recitacijami in izvorno enodejanko Janeza Lampiča »Vaška učiteljica«. Ki prikazuje težko ilegalno delo za ohranitev naše materinske med okupacijo. Pred akademijo bo pred Domom v Ljubnem odbojarska tekma med mladinci iz Ljubnega in Podnarta. V nedeljo 28. t. m. bodo v Podnartu ob 10. uri »mojo dirke«, nato pa še medkrajnava nogometna tekma. Popoldne ob 14. uri bo na Ovsisih močna gasilska vaja domačega in okoliških gasilskih društev, ob 16. uri pa telovadni nastop »Partizana« pred novozadapriranim domom v Podnartu.

Domačini in okoliščani, kakor tudi vsi, ki vas večjejo spreni iz časov osvobodilne borbe na naše kraje med Jelovico in Dobročo, udeležite se teh prireditev, da tako ponovno manifestiramo našo odločno voljo ohraniti za vsako ceno našo, za tako težko krvavi davke pribriženo nacionalno svobodo in oblast delovnih ljudi!

Elektriko so dobili

Z vrsto let so se na Velikem vrtu pri Ljuti borili za elektriko, za to osnovno pridobitev civilizacije. Te dni so končali z napeljavo in danes je v vasi prvič zagorela električna luč. Ta dogodek so vsi občani tudi primerno proslavili. Ljudje z Velikega vrta so ponosni na ta uspeh, saj je bilo opravljenih nič koliko prostovoljnih delovnih ur, pa tudi mnogo materiala so sami žrtvovali. Finačno leta pa se je položaj precej zboljšal, kajti domačini so s podporo ljudske oblasti z zelo mnogo napravili. Sedaj bo treba elektrificirati še nekatere oddaljene predelje, za kar pa prebivalstvo upa, da bo v Ljuti poskrbela nova občina.

Mladinci na taborjenju v Kočevju

S 1. avgustom se je v Kočevju začelo taborjenje mladincev predvojaške vzgoje iz vsega okraja. Taborjenje je razdeljeno na dve skupini. Prvo se je začelo 1. avgusta in je trajalo do 15. druge pa od 15. avgusta in do trajalo do konca meseca. Taborjenja se je udeležilo 500 mladincev, tistih, ki ne morejo redno prisotnostovati predvojaški vzgoji v kmečkih in delavskih centrih. To so predvsem mladinci iz oddaljenih krajev in tisti, ki delajo po godovini, pa zaradi oddaljenosti ne morejo priti na redne vaje predvojaške vzgoje v centru.

IZ KRESNIC

Nedavno so se vrnil s taborjenja v Bohinju kresniški mladinci in mladinke. Za nekaj dni (saj veče jim niso dopuščale denarne razmere) so se razvedrili na Gorenjskem in borci za Aktiv LMS v Kresnicah spada med najbolj delavne v ljutiški okolici. V njem je včlanjena skoraj vsa mladina iz vasi, in to vseh mogočih poklicev: delavci, vajenci, kmetje in dijaki. —k

Gasilsko društvo v Žužemberku živi

V Žužemberku je bilo prejšnje nedeljo sektorsko gasilsko tekmovanje. Organizacija je bila pravzaprav, niti niso društva pokazala tako vidnih uspehov, da bi bilo vrečno o njih pisati. Vredno pa da povemo, da se tega tekmovanja centralno gasilsko društvo v Žužemberku sploh ni udeležilo. Motorno brigadno imajo še dalj časa v popravilu, z ročno peč iz neznanh vzrokov niso nastopili. Tako so člani gasilskega društva Žužemberk samo gledali, kako delajo marljivi tovariši iz okoliških vasi.

Sploh gasilsko društvo v Žužemberku je dalj časa života. Mar ni človeka, ki bi vzel vajeti v roke? Ali Žužemberčanom ni neprijetno prekrizanih rok gledati vzorna društva po vseh, njihovo disciplino in poštrevostnost. Ker so zvečer prav dobro pripravili gasilsko veselilo, bi menda zneli tudi okrepiti in poziviti delo v društvu. S. P.

Meritve za preureditev ceste

V Žužemberku so geometri pravkar dokončali meritve za preureditev republike ceste Ljubljana—Novo mesto. Cesta je za ta kraj zelo pomembna, saj je edina prometna zveza z ostalinimi kraji. Na nekaterih krajih je nujno potrebno, da se preuredi, bodisi razširi ali pa zmanjša klavnica in bližnji ovinek. V soseski Žužemberku je cesta zelo slabe kakovosti. Zato bi se prav tu moralo nekakšno izravnati in razširiti. Proti Novemu mestu je nekaj zelo ostrih in nevarnih ovinkov, ljudje so prav zato temu kraju nadejali ime »V ovinkih«. Marsikje je zelo ozka in slabo zavarovana. Prav tak ali še slabši je odcep ceste proti Smuku. Za regulacijo tega predela bi bili sicer potrebni

Čitalnico bodo uredili

V domu Zveze borcev v Skofji Loki ima svoje prostore tudi ljudska knjižnica, ki ima kar precej širok krog članstva. Mnogi pridno segajo po knjigah in si jih izposodijo. V bližnji bodočnosti namenjajo urediti v istih prostorih ljudski čitalnico, kjer bodo imeli bralec na razpolago poleg dnevnega časopisa in revij še razne drugačne zbirke knjig, katerih knjižnica ne bo izposodjevala na dom.

S KLEKA

To nedeljo bodo praznovali gasilci v Kleki na Trbovljski lep jubilej — 23. letnico dela. Ob tej

IZ KRANJA

Uprava vrta »Tugo Vidmar« v Kranju bo septembra organizirala 30-dnevno letovanje v Selcah za svoje predšolske otroke. Letovanja se bo udeležilo okrog 50 otrok, in to predvsem tistih, ki so bolnihi in šibkejši ter tisti, ki še niso bili na morju. Pri organizaciji letovanja jih je finančno podprli tudi Svet za zdravstvo in socialno politiko pri OLO Kranju.

Okrajni komite LMS za Gorenjsko je organiziral v avgustu več seminarjev za mladince in mladinke, ki bodo v novem letom vodili razne mladinske aktivne na šolah in v podjetjih. Seminarji so v obliki taborjenja v Bohinju in so ločeni za vajensko, delavsko in srednješolsko mladino. Upamo, da se bo ta način usposabljanja mladinskega vodilnega kadra dobro obnesel.

Ta mesec je izšla v Kranju prva številka uradnega glasila okrajnega ljudskega odbora Kranj z naslovom »Uradni vestnik okrajnega ljudskega odbora in ljudski odbor v okraju objavljali razne odločbe, odredbe in predpise ter razne imenovanja in razrešitve uslužbencev itd.

Tako je prav!

V zadnjem času lahko v dnevnem časopisu pogosto beremo o raznih nesramnostih, ki si jih dovoljujejo nekateri inozemski turisti in o — skoro bi rekli kleptavci — nekaterih gostinskih delavcev pred njimi zaradi borih par dinarjev napačnice... Res je, da taki nimajo nobene nacionalne časti in jih je treba ožigostati na vsakem koraku. Da pa naši državljani svojo nacionalno čast visoko cenijo, je dokaz dogodek, ki sem ga imel priliklo pred kratkim opazovati v Opatiji.

Neki nemški turist je svoj »Volkswagen« parkirnal na mestu, kjer ga ne bi smel — tam je namreč postavljena tabla z znakom, ki je po vsem svetu enak in ki prepoveduje parkiranje. Dežurni milnik je čakal, da lastnik pride po svoj voz in ko je prišel, ga je opozoril na znak »Turist«, ki je, po izgledu sodeč, bil pod vplivom alkohola. Je na prav nesramen način odgovorjal milniku, češ da se take stvari dogajajo samo v Jugoslaviji, da je kmet itd., naker je milnik od njega zahteval, da plača globo za storjeni prometni prekršek. Tudi tega omenjeni turist ni hotel storiti, temveč se je nadalje s besedami znašal nad milnikom. Tu se je nabralo precej ljudi, ki so z zanimanjem opazovali, kako se za zaveda izteka.

Takrat je mimo pripeljal avtomobil z znakom S-7. Sofer, ki ga je verjetno zanimalo, kaj se dogaja, je ustavil, pristopil in ko je zvedel zakaj gre in da milnik ne zna nemško, je na vpluden način Nemcu pojasnil, česa je kriv in da mora plačati globo. Po dolgih besednih bitki mu je uspelo, da je Nemca o tem prepričal. Ta je, seveda z godrnjanjem in s pretinjo, da se bo pritožil na nemško ambasado, globo tudi plačal, nato pa je soferju, ki je tolažil, poudaril vsoto denarja, verjetno »za trude«. Sofer je s pojasnilom, da je storil le svojo dolžnost in da je to stvar časti, ponjuni denar odklonil, se vsedel v svoj voz in odpeljal. — Okoli stoletj so pozdravili to gesto soferja. Tudi Nemec se je, rdeč od sramu, odpeljal. Menda je tudi on uvidel, da znajo naši ljudje biti zelo ponosni.

SORODNIKI IZ AMERIKE ALI LAŽ IMA KRATKE NOGE

V tem članku bo govor o nekaterih ljudeh iz Suhe krajine, ki imajo bližnje in daljne sorodnike v Ameriki. Namesto da bi jim pisali o resnikem življenju in napredku v naši državi, jim tvežijo v pismih o »revščini« in »trpljenju«, samo da bi se jih usmili ter jim poslali s pridnim in naporim delom prislužene dolarje ali pakete. Ti ljudje ne pomislijo, da si sorodniki vse, kar jim pošljejo, odrgajo od svojih ust. Naivno mislijo, da se v Ameriki cedita med in mleko. Medtem ko jim pred leti niso privoščili besede, jim sedaj pošiljajo pismo za pismom, v katerih moledujejo — nekateri odkrito, drugi po ovinkih — da obleke, denar in živila. Enkrat se bo poročila hčerka, pa »revščina« ne bo imela na kaj leči, drugi spet je mati v bolnišnici in bo treba dati pol posestva za zdravljenje... Takim pismom sledijo paketi z vsemogodi predmeti in pisma z dolarji. Oboje je največkrat predmet nedovoljene trgovine. Tega seveda njihovi dobri sorodniki v Ameriki ne vedo. Večas pa se zgodi, da ta ali oni pride v domovino in se na lastne oči prepriča, da so jim sorodniki lagali. Namesto »revščine« srečujejo povsod napredek, a nemalekateri tudi ugotovi, da se ljudem, ki jim je pomagal, godi bolje kakor pa njemu...

TOLE SRAJCO SLEČITE IN MI JO POSLJITE...

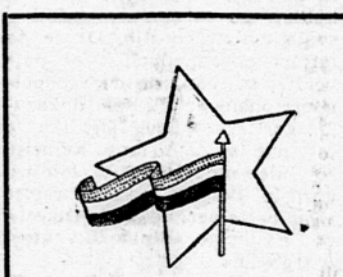
V neki vasi blizu Žužemberka živi družina, ki jo je nekoč obiskal sorodnik iz Amerike. Za ta obisk so pripravili vse potrebno. Postelje so pregnili z umazanimi in raztrganimi rjuhami, da bi na sorodnika napravili vtis kar najbolj revne družine. Ko je prišel, so mu razkazovali postelje, rekoč: »Poglejte, v kakšnem živimo! Le povejte v Ameriki, da smo vsakecunje veselili! Nato so mu začeli pripovedovati o »siromaništvu« in »bedi«. Ob slovesu je gospodinja pokazala na njegovo svileno srajco in mu rekla: »Ko se boste vrnili v Ameriko, jo slecite in mi jo pošljite...«, da bi s tem še bolj poudarila zlagano revščino. Ne vem, če je sorodnik odkril v tej družini nesramnost in požrešnost, ki ne pozna mej...

POSESTVO SO MI ZAPLENILI

Neka žena, ki se je pred vojno malokdaj spomnila na sorodnike v Ameriki, je po vojni pisala sestri, da jo je vojna močno prizadela in da trpi nje-na družina pomanjkanje. Le-tedga pa ni in hotelo biti konec. V pismih se je nesramno lagala, da ji je država zaplenila posestvo, ki ga je podedovala po teti. Pisala ji je o veliki »bedi« v državi in še marsikaj, kar je bilo iz trte zvito. Laž pa ima kratke noge, pravi pogovor. Sestra je prišla v domovino, kjer je videla vse kaj drugega kakor pa bedo. Slučajno je tudi zvedela, da sestri ni zaplenila posestva država, ampak sta ga z možem prodala.

RESNICA GA JE BODLA V OCI...

Kakor je v navadi, če pride kdo na obisk, je tudi I. I. vodil svoji sestri, ki sta prišli iz Amerike, k ostalim sorodnikom. Med tem je bil tudi eden, ki je bil vneš obiska sorodnic, ne pa njihovi daril. V razgovoru ju je poučil o življenju v domovini, o borbi za socializem, o socialnem zavarovanju in še o marsičem. Sorodnici sta mu bili hvaležni, ker jima je povedal resnico, zameril mu je pa I. I., ki ga je ob neki drugi prilož-

Svojim občanom toplo čestitamo k občinskemu prazniku 25. avgusta in k odkritju spomenika, ki bo v okviru občinskega praznika

LOMO - SLOVENJ GRADEC
OLO - SLOVENJ GRADEC
ZB - SLOVENJ GRADEC

»UNIVERZAL« - metalno mehanično podjetje Slovenj Gradec
ISKRENO ČESTITA K OBČINSKEMU PRAZNIKU — 25. AVGUSTU!

KNJIGARNA IN PAPIRNICA SLOVENJ GRADEC

Vsem občanom Slovenj Gradca čestitamo k občinskemu prazniku in odkritju spomenika

K OBČINSKEMU PRAZNIKU 25. VIII. 1955 ČESTITA KOLEKTIV

TOVARNA KOS SLOVENJ GRADEC

K občinskemu prazniku v Slovenj Gradcu čestitamo svojim občanom — istočasno pa želimo še nadaljnjih uspehov!

GRABENO PODJETJE SLOVENJ GRADEC

K občinskemu prazniku — 25. avgusta — prisrčne čestitke vsem občanom Slovenj Gradca

PEKARNA »CENTER«

PARNA PEKARNA SLOVENJ GRADEC

Čestita vsemu delovnemu ljudstvu k občinskemu prazniku!

DROBNE

Alfred Watts iz Londona je bil obseden na plačo tih funtov globe. Obrazložitev: »Motil je ugoditi osebi, ki so bile v Hyde Parku dne 1. avgusta popoldne. Z drugimi besedami, Watts se je na sprejemu po Hyde Parku zavaljal s tem, da je opazoval parčke v travi.

Posas: iz jezera Loch Ness se je spet pojavila. Videl jo je William Shakespeare. Shakespeare, sodobni državljani britanskega kraljestva, doma iz Radforda je bil z ženo na avtomobilskem izletu okrog jezera. Trdi, da sta videla pošast, o kateri se prčkajo že dolga leta, ali res živi v jezercu ali ne. »Timesov komentar k dogodku: »Odlična vest za vse, ki dvomi o osebnosti velikega dramatika in resničnost loch-neške pošasti.«

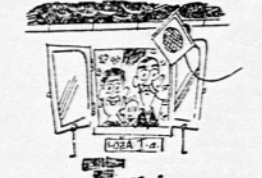
V Egiptu so mladi revolucionarni oficirji prepovedali tresti ples žec, da pomeni nevarnost za družino in za družbo, pa tudi zaradi spoštovanja do »resnične umetnosti«: zvižganje trebuh na mesta v sodobnem Egiptu. Lepe tradicije se izgubljajo...

Gospa Anne Snover iz Los Angelesa je brez težave dobila tožbo za ločitev zakona, ker je pod prisojbo izjavila sodniku, da njen mož vsak večer, preden zaspi, poje v postelji dve ali tri čebule.

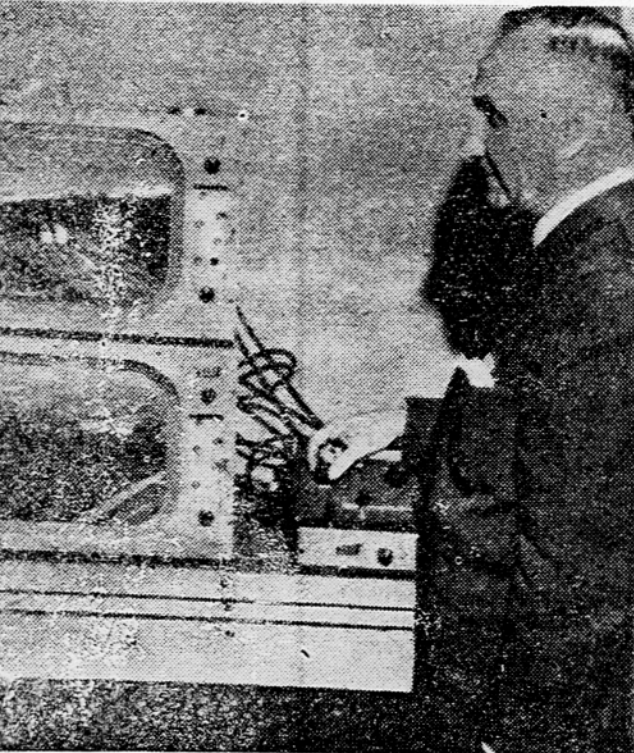

Dva izkušena policaja iz Matwaukee sta hotela pokazati novincu Markowskemu, kako je treba zasliševati sumljive ljudi. Na stepo sta si na ulici izbrala dva vajnika, ki sta slučajno prišla mimo. Vojaka sta po prvih vprašanjih, kaj delata, priznala, da sta brez dovoljenja ušla iz vojašnice, da sta zagrešila medtem več vtiomov in da imata v sosednji ulici skrito pištolo za predvideno orožanje neke trgovine...

Lastnik letnega kina v Long Beachu v Kaliforniji je odkril možakarja, ki je za ograjo njegovega podjetja poleg kabel proti svoji hiši. Zasačeni »monter« je priznal, da je hotel povežati svoje bližnje stanovanje z zvočnim sistemom kina, da bi tako lahko ne gledal, ampak tudi poslušal filme kar z domačega okna...

ZANIMIVOSTI

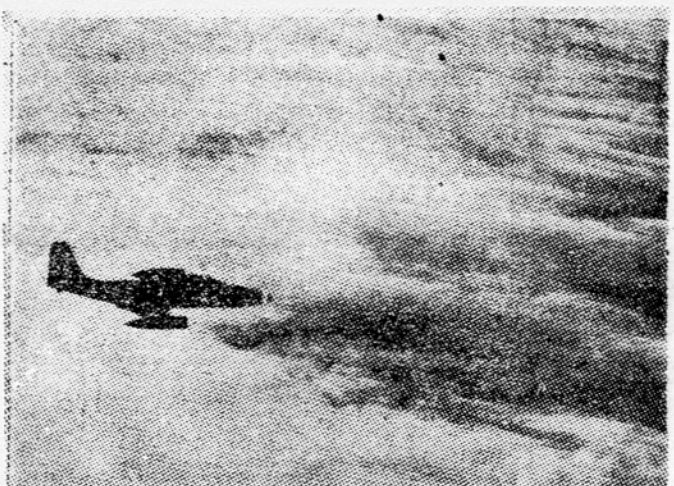

Prometniški železniške postaje v Los Angelesu imajo na razpolago 13 televizijskih aparatov, s pomočjo katerih lahko opazujejo promet na vseh delih postaje kar iz strojnega urada. Osem aparatov daje no sliko, pet pa slike od blizu. Praktično — toda precej nevarno — je vedeti, da te nadrejeni prav ves čas opazujejo.

Orkani, ki so jim dali nežna ženska imena, pustošijo zahodno obalo Združenih držav

Sodni dan ob Atlantiku

Orkan CONNIE je pridviljal v nevarno bližino obale Karoline. Opozarjamo vse prebivalce, naj se pripravijo: se sliši kovinski glas v zvočnikih radijskih aparatov ob vsej vzhodni obali ZDA. Pred tednom dni se je nekje v Atlantskem oceanu rodil orkan, ki se je počasi razvijal v močih valjini ter se pomikal nezadržno proti severozahodu — točno po sledih orkana HAZEL, ki je lani opustošil vse severovzhodne pokrajine ZDA in Kanade ter napravil za več kot milijardo dolarjev škodo. Letos je prvič začela obratovati široka zaščitna mreža, ki naj bi preprečila ponovitev katastrofe.

6.000 metrov nad Atlantskim oceanom leti mornariško letalo v središču orkana CONNIE. Temne lise, ki se vidijo skozi oblake so površina oceana.

Pokrajina okoli New Yorka in mesto samo se pripravljata na nesrečo. Osebeje obalske straže, Rdečega križa, protiletalske zaščite in občinski odbori so pripravljani, čeprav orkana ni pričakovati prej ko: čez štiri dni. Vsa letala se umikajo v notranjost države, plaže so zaprte za kopanje in poselniki v bližini obale privezujejo vse, kar bi moglo v vetru odleteti. V Novi Angliji so priprave podobne.

Norfolk skliče nujen sestanek vseh funkcionarjev, da bodo izdelali načrt za razsvetljavo, če pride do orkanske zateminje. Skozi vse mesto so postavljene ekipe ljudi, ki bodo pomagali reševati.

Središče orkana je 450 km jugovzhodno od Wilmingtona na rtu Hatteras. Toda plima je že dva metra višja ko: po navadi in ob vsej obali divjajo vetrovi s hitrostjo 60 km na uro. »Manjše ladje opominjamo, naj ne potujejo na Atlantik, dokler orkan ne mine!« ponavlja kovinski glas vsako uro... Connie je samo še 200 km od obale.

Kovinski glas je opolnoči povedal, da je Connie podoben ogromnemu valju, ki se vrti z blazno naglico. V predhodnih viharjih, ki divjajo v premeru 300 km, se je že smrtno ponesrečilo 7 ljudi. V Conwayju je poškodovano električno omrežje in mesto je v temi. Viharji divjajo s hitrostjo 70 km na uro. Vihar sam se vrti s hitrostjo 160 km na uro.

Mornariški reakcijski bombniki letajo vsakih pet ur v cen-

trov. Piloti se vračajo na smrt utrujeni. V New Yorku je relativna tišina in prijazno sonce sije, ko meščani zapirajo polkna in prenašajo stvari iz vtiomov v hiše. Mestni odbor za katastrofe prosi, naj se zasebni telefonski razgovori omejijo na najnujnejše ter izda seznam 15 pravil za vsakogar, da bi zmanjšali število nesreč.

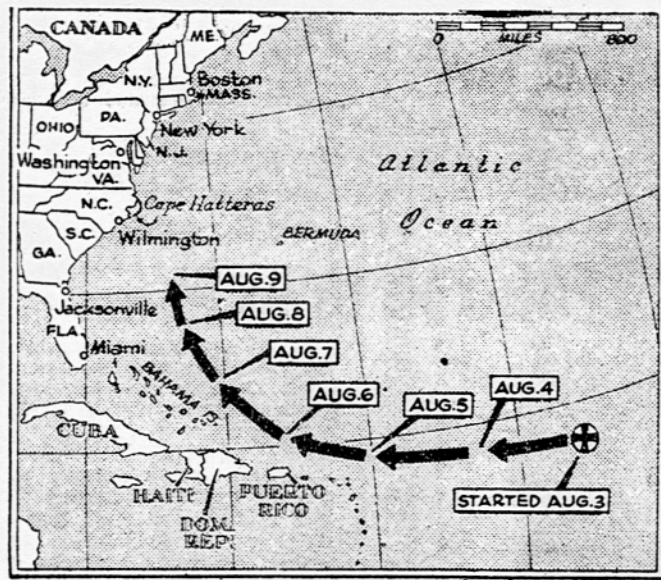
Potniška ladja »Santa Rosa« s 160 potniki se zadržuje nekje na drugi strani orkana. Pristati bi morala že včeraj, pa je verjetno še nekaj dni ne bo. Težke vojne ladje v Norfolku so izplule na morje, da bi prestale orkan v globokih vodah. Vse potniške in trgovske ladje so zasidrane v pristaniščih. Otok Assateague so evakuirali. Prebivalce so prepeljali na celino v mornariških barkasah. Meteorologi sporočijo, da se bo prihodnji orkan imenoval Diana.

Priprave v New Yorku so bile samo vaja. Orkan je zavil v Karolino, 600 km južno od New Yorka.

Alarm so preklicali ob 2. zjutraj. V pristaniščih se takoj pojavijo množica majhnih ladjic, ki so bile še prejšnji dan varno privezane. Trgovske in potniške ladje odplujejo. Meteorologi razlagajo, zakaj je Connie spremenil svojo smer. Glavna misel razlag je to, da se smer orkanov ne da zanesljivo napovedati.

Pa tudi alarm je imel svoje posledice. Prapraprapracherka Corneliusa Vanderbiltja se je poročila en dan prej, kot bi se sicer, tekmovalje najljepših dojenčkov v New Jerseyju je bilo odpovedano, več rodov skavtinj je pospravilo svoja taborišča in odšlo domov, kanadska armada pa je preključila manevre.

Tudi škode je bilo precej. 38 potniških letal ni moglo odpotovati iz New Yorka, zlasti pa

Zemljevid poti orkana in najbolj ogroženih področij.

Tudi gospodarski kriminal

»Amaterski tatovi« pokradejo v ZDA vsako leto za 250 milijonov dolarjev blaga

O gospodarskem kriminalu sedaj dosti in upravičeno pišejo, vendar to ni niti posebnost današnjega časa, niti posebnost Jugoslavije. Posebno ena panoga, o kateri se zelo malo govori.

Pred kakimi dvajsetimi leti sem bil član upravnega odbora velike konzumne zadruge. Nekateri člani so stalno zahtevali naj postavimo paznika, ki bo pazil na tatove v prodajalnah, pa se je zlasti predsednik temu

upiral, češ da vse tatvine ne dosežejo plače, ki bi jo morali plačati pazniku. No, inventura je onega leta pokazala v enem samem oddelku primanjkljaj nad 50.000 dinarjev, prihodnje leto pa nad 90.000 dinarjev. Zdaj se ni mogel nihče več upirati in postavili smo posebnega paznika. Takoj prvi dan je zasačil pri tatvini tri članice.

V Združenih državah Amerike pokradejo po trgovinah letno za kakih 250 milijonov dolarjev raznega blaga. V Nemčiji znašajo tatvine po trgovinah okoli en odstotek vsega prometa. Le majhen odstotek odpade na poklicne tatove, večino tatvin zagrešijo priložnostni tatovi, posebno žene in to ljudje vseh stanov in poklicev, vseh ras in vseh starosti. Po večjih trgovinah imajo nameštene stalne detektive. Njihova edina naloga je, da pazijo na tatove ob času, ko so trgovine odprte. V manjših trgovinah pazijo na tatove vsi prodajalci in kdor zasači tatu, dobi nagrado. Le zelo majhen odstotek tatvin ima svoj epilog pred sodnijo. Podjetja so zadovoljna, če tatu zasačijo, sitnosti s kazenskim postopkom se pa izogibljajo.

Mislim, da smo tej vrsti gospodarskega kriminala pri nas doslej posvetili premalo pozornosti, da se pa bohotno širi, nam dokazuje dejstvo, da imamo po trgovinskih, zlasti z družinskih podjetjih neprimerno več ponoverb, nego v proizvodnih podjetjih, v katerih kupcinimajo pristopa. Prepričan sem,

da so veliko tistega, kar bremeni upravne trgovskih podjetij, zagrešile stranke in upravniki in drugi uslužbenci krivi le, kolikor so tatvino omogočili s svojo malomarnostjo. Da se pa tatvine po trgovinah kljub največji pazljivosti ne dajo popolnoma onemogočiti, nam dokazuje gori navedene številke o tatvinah v ZDA in v Nemčiji, so bile objavljene v letošnji aprilski številki mesečne revije »Das beste aus Reader's Digest«, pod naslovom »Amaterski tatovi v trgovini«.

Dr. J. H.

Poletna kulturna statistika

V sovjetskem glavnem mestu je devet velikih parkov, ki so namenjeni za oddih in kulturno udejstvovanje obiskovalcev. Lansko leto je obiskalo te parke nad 11 milijonov ljudi.

Za letošnje poletno sezono so v parkih obnovili stare in zgradili tudi nove športne objekte, predavalnice in igrišča, za kar je moskovski sovjet določil 20 milijonov rubljev.

V letnih gledališčih nastopajo kolektivi raznih gledališč. V teku poletja bo v teh parkih nad 1500 nastopov umetniških kolektivov, tisoč koncertov mojstrov umetnosti in dvesto športnih prireditev. V paviljonih bo organiziranih 200 različnih razstav. Obiskovalci se v teh parkih seznanjajo z znanstveniki, novatorji, književniki in komponisti. Prejšnji mesec je bil v centralnem parku kulture in počitka »Gorki« organiziran tradicionalni karneval.

so trpeli škodo hoteli ob morju, kamor se je dotok turistov te dni izredno zmanjšal.

Diana, četrti orkan v letu 1955, je 500 milj severovzhodno od San Joana, Portorico. Kovinski glas poroča, da se pomika proti severu s hitrostjo 6 milj na uro. Orkan je še v svoji otroški dobi. Veter piha s hitrostjo 90 km na uro. Toda kovinski glas sviri, da bo Diana počasi rasla in da bo v 24 urah v svoji najlepši dobi. Diana gre po sledi orkana Connie in bo morda prišla v New York v petih, šestih dneh. Ves alarm se bo ponovil. Toda morda bo tudi Diana zavila na levo v Karolino, morda bo zavila na desno ter se izgubila nekje v Oceanu, ali pa bo prihrumela nad New York. V tem primeru bo New York pripravljen.

New Yorku je bilo še enkrat prizanešeno. Zato pa je vihar hujše pa je opustošil Pensilvanijo, Južno Karolino, Connecticut, Rhode Island in New Jersey. Siloviti nalivi so povzročili poplave, ki so zahtevale dvesto mrtvih in spravile v nered vse življenje ob Atlantski obali. Ko poročamo, celotna škoda še ni znana, dosegla pa je že milijarde dolarjev.

Obnova dvorca »Mon Plaisir«

V parku Petrodvorca na obali Finskega zaliva obnavljajo dvorec »Mon Plaisir«, enega redkih arhitektonskih spomenikov iz časa Petra I. Zgradil ga je leta 1716 do 1722 arhitekt Braunstein in stilu ruske arhitekture iz časa XVIII. stoletja.

Med vojno so dvorec močno poškodovali Nemci. Velike izgube so nastale predvsem v notranjosti dvorca. Izgubljene so lepe stenske obloge, izdelane iz redkih vrst hrasta, lakirana platna in umetniške razbarjaje. Leningrajski restavradorji bodo izdelali točne kopije originalnih lakiranih platen, rezbarij in lesorezov, s katerimi je bil okrašen dvorec. Obnova bo trajala nekaj let.

Prvič v zgodovini Japonske — Svojevrsten spor pred parlamentom

Gejše se upirajo

Japonski parlament je moral sestaviti posebno komisijo, ki — prvič v zgodovini Japonske — obravnava pritožbe gejš, uslužbenk tradicionalnih japonskih čajarn. Po svoji pokorščini in vdanosti so bile gejše doslej nekaj tradicionalnega, zdaj pa je prišlo do njihovega upora, ki bo temeljito spremenil svojevrstni sistem ne samo japonskega gostinstva, temveč tudi odnosov med možem in ženo.

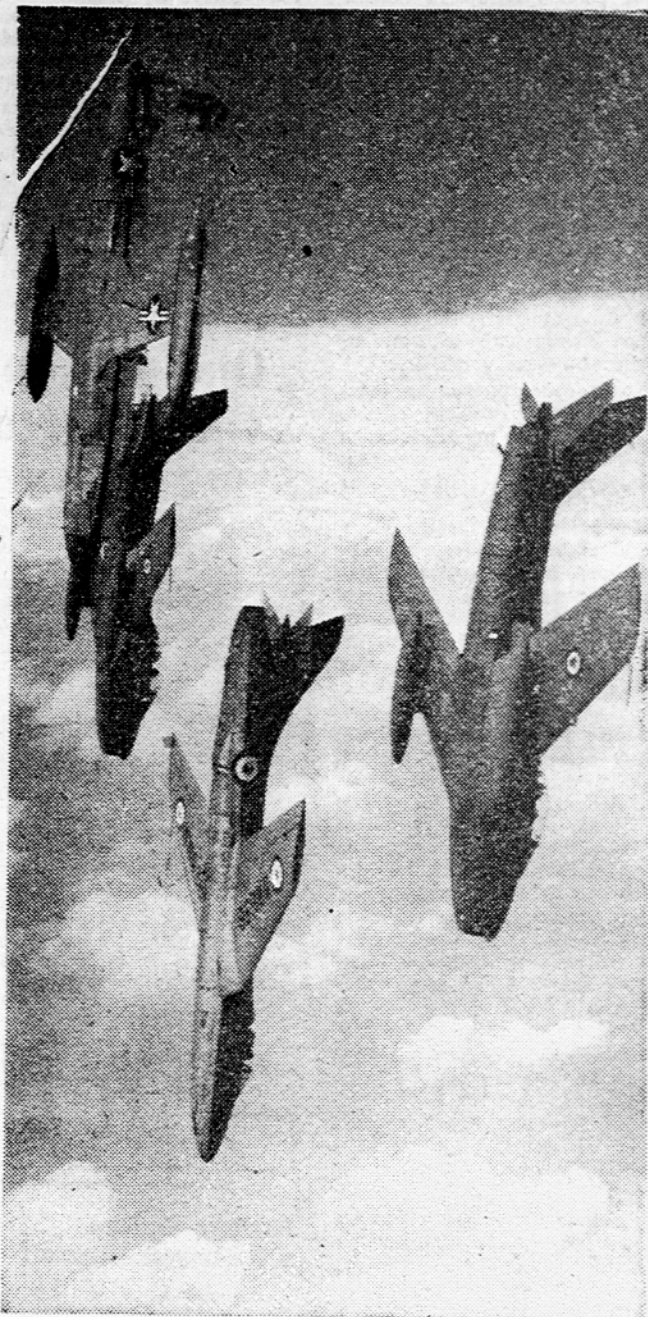
Japonske čajarne so bile od nekdaj posebna vrsta javnih hiš, različno od navadnih javnih hiš, v katerih živijo prostitutke tako, kot v vseh drugih državah. Na Japonskem imenujejo navadno prostitutko džoro, gejša, služabnica ljubezni in čajarnah, pa mora sklepati s svojimi delodajalci samo službene pogodbe, da bo zabavala goste, pri čemer pa ni rečeno, da mora ustrezati vsem njihovim zahtevam. So namreč tudi čajarne, katerih lastniki niti ne želijo, da bi gejše zadržile na stopnjo džore.

Izkazalo pa se je, da je vendarle tudi večina japonskih čajarn popolnoma enaka javnim hišam. Zato je po drugi svetovni vojni med ameriško zasedbo general Mac Arthur čajarne enostavno prepovedal in se od takrat čajarne imenujejo »posebne točilnice«. Pod tem novim imenom se sistem v njih ni prav nič spremenil. Ze precej časa se obračajo gejše na razne oblasti s svojimi pritožbami zaradi izkoriščanja. Pritoževati so se začele tudi gejše iz največjih čajarn ali »posebnih točilnic Tokia ter poudarjale:

»Po pogodbi, ki smo jo sklenile z lastnikom podjetja, bi morale zaslužiti na mesec po 100.000 in še več jenov. Delovne pogodbe pa imajo opombo, da se od tega zaslužka odtegujejo posebni stroški. Mlada dekleta takim opombam sprva ne pripisujejo posebne važnosti, spoznajo pa prav kmalu, da znašajo »posebni stroški« po 50 in še več odstotkov obljubljenega plače. Marsikdaj se zgodi, da dobi gejša namesto 100.000 jenov na mesec, samo 5000 jenov. To je suženjstvo, ki ga morajo oblasti čimprej prepovedati.«

Oblasti v raznih mestih in okrajih so poklicale na zaslisanje zaradi takih pritožb lastnike »posebnih točilnic«, a ker so možje ogorčeno zavračali vse pritožbe svojih gejš in niso hoteli niti razpravljati o posameznih pritožbah, ki so bile v zapisnikih raznih uradov, je ves spor med lastniki čajarn, ki jih

Zračni akrobati

Gornja slika je med poznavalci letalstva vzbudila precejšnjo pozornost. Na francoskem vsedržavnem letalskem mitingu, ki je bil nedavno v Metz, so se gledalcem predstavili združeni letalski akrobati Atlantskega pakta. Bliskoviti kvartet je vodil ameriški kapitan Inming, ki služi v 34. eskadrili lovcev britanskega letalstva. Letel v letalu Hawker Hunter. Levo in desno od vodnika sta dva kanadska »Sabre«-jeta, spodaj pa je ameriški šolski reaktivec Lockheed T. 33. Točka je vzbudila po seboj pozornost zaradi tega, ker so letala zelo različnih zmoglosti izvajala izredno nevarne akrobacije, letec v strnjeni formaciji, k ar priča o izredni spretnosti pilotov. Na sliki: Skupina v navpične na letu proti zemlji po zaključnem loopingu.

Kajti zapisano je: »Ne nagibaj se skozi okna!«

Dva utirika

Tako imenovano »boljšo družbo« sestavljajo zgolj ljudje, od katerih je vsak prepričan, da vsi ostali ne spadajo zraven. Avtomobili so kot ženske: šele čez več let postane jasno, koliko stanejo.

ZADNJE VESTI

MEDCONSKI TURNIR V GÖTEBORGU

Fuderer in Rabar ob prvih čereh

Prvi je prekinil s Slivo, drugi pa s Pilnikom

Göteborg, 23. avgusta. Včeraj je bilo odigrano v koloni medconskem šahovskem turnirju. Jugoslovanska igralca Fuderer in Rabar sta v tem kolu zadelala na prve čeri. Rabar je moral prekiniti s Poljakom Slivo. Iz otvoritve je prišel v boljše poziciji, vendar je pozneje pri iskanju najmočnejše poteze in najboljšega načrta izgubil precej časa in tako omogočil vrzemu, da je utrdil svoj položaj. Vzlic temu ima Fuderer v prekinjeni partiji nekaj računov na uspeh, vendar ni jasno, ali mu bo ta prednost že zadostovala za dosegto točko.

Tudi Pilnik in Fuderer sta partijo prekinila. Igrana je bila Pirčeva obramba. To je bilo tretje srečanje Fudererja s Pilnikom. Do zdaj je Fuderer v vseh prekinjenih partijah z njim prišel do remija, čeprav mu je vsakokrat kazalo slabše. Morda je bilo krivo to, da je prišel Fuderer na to partijo nekoliko vznemirjen, tembolj, ker je igral s črnimi figurami.

Remi so se končale v tem kolu naslednje partije: Hlivički — Petrosjan (po 14 potezah), Keres — Geller (18), Pachmann — Szabo (16) in Panno — Filip (17).

Edino celo točko je v tem kolu dobil Bronštajn, ki je premagal po 25 potezah Donnerja. To je bila najlepša partija tega kola. Bronštajn je že iz otvoritve prišel v močnejšo pozicijo, tako da nasprotniku vse žrtve niso pomagale, da bi se rešil.

Razen obeh partij z Jugoslovanci sta bili prekinjeni še partije med Hlivičnikom in Enckierjem, ki kaže na zmago slednjega in pa med Bisguterjem in Stahlbergom, ki je tekla zelo ostro in zapleteno in jo je bilo treba odgoditi v boljšem položaju za Stahlberga.

Stale na tabeli je po v. kolu takole: Bronštajn 3,5 (1), Hlivički in Panno 3,5, Fuderer 3 (1), Geller 3, Keres 2,5 (—), Szabo in Filip 2,5, Petrosjan in Spaski 2 (1), Pachmann, Rabar in Medina 2 (1), Neidort in Pilnik 1,5 (1), Donner 1,5 itd.

V naslednjem kolu igralo med drugimi Szabo z Rabarjem in Fuderer z Naidorfom.

vedel tudi šahovsko simultanko, ki jo je odigral član radoviškega šahovskega društva mojster Lešnik na 29 deskah. Mojster je dobil 24 partij, v štirih je remiziral, eno pa je izgubil. Igrale so se udeležili šahisti iz Radovljice.

Lesec, Begunj ter člani tovarniškega kolektiva in mladinci ljudske šole v Begunjah.

Kot prva šahovska prireditelj v tem kraju je simultanka izredno uspešna, obenem pa položila temelje šahovski sekciji, ki bo zdaj ustanovljena v tovarniškem skladu.

Ing. P.

ZANIMIVA MEDNARODNA ODOBJARSKA TEKMA

Slavija (Praga) — Olimpija

Drevi bodo igriliša pod Ceko-ovim gradom prizorišče redko zanimivega mednarodnega dvoboja v moški in ženski odbojki. Ljubljanski študentski klub Olimpija se je posreželo pridobiti nemotirano češkoslovaško ekipo Slavije za enkratni nastop v Ljubljani, in sicer drevi ob 19.30 ure dalje.

po Jugoslaviji prvič ustavili v Zagrebu. Da so res v odlični formi, kažejo oba tam dosežena rezultata. Moški so premagali nasegaj trikratnega državnega prvaka Mladost 3:1, ženske pa še gladkeje nasprotnice iz Mladosti s 3:0. Temu uspehu se seveda ni treba toliko čuditi, ker je Slavija, ki je štiri leta po tudi v ženski vrsti štiri igralke, ki imajo pravico nositi državne grbe. Najpopularnejši odbojkar med gosti je vesikar daleč znani Mihal, ki je menda že petdesetkrat zastopal državne barve križem po evropskih tleh. To bode povedano zaradi tega, da ne bo kdo pričakoval ali celo računal, da bo delo naših igralcev kdo ve kako lahko, pa čeprav so si za to priložnost poklicali za okrepitev nekaj močnejših igralcev iz Maribora.

Kolikor smo poučeni, bo naša vrsta sestavljena iz naslednjih igralcev: Mladenović, Mikić, Merćnik, Sumak, Tomažič, Megušar, Penko, Anteković, Nagode in Naglič. V ženski vrsti pa bodo nastopile: Leskovičeva, Mešičeva, Glinskova, Stelotova, Filisova in Mikićeva.

Ne glede na to, da vprašanje zmagovalca v tem srečanju ni posebno odprto, pa bosta obe tekmi prav gotovo pokazali šport, ki bo vreden ogleda.

Vselej se še naprej, in sicer pri Odbojarski zvezi in v trgovini »Slovenija šport«.

Kakor poznavalci nabit vedo, so češkoslovaški odbojkarji in odbojkarice pri nas že od preteklega petka, ko so se na turneji

Odbojkarji in odbojkarice Slavije iz Prage so predinočnim drugič nastopili na turneji po Jugoslaviji, in sicer na Reki proti dvema ekipama zagrebške Mladosti. Tudi to pot so pred približno tisoč gledalci moški premagali Mladost 3:1 (15:7, 14:16, 15:12, 15:3) in ženske s 3:0 (15:7, 15:7, 15:7) prav tako gladko in brez posebnih težav obračunale z Zagrebčankami 3:0 (15:11, 15:9, 15:7).

STRELSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Pionir Rebolj in Dimičeva — druga

Skoplje, 23. avg. Na X. strelskem prvenstvu Jugoslavije so se včeraj nadaljevala tekmovalja v streljanju za kolajne in prvenstvo. Tekmovalca Petrovič in Jettić (oba Srbija) sta na Titovi tarči osvojila zlato kolajno. V tej disciplini je bilo oddanih še 5 srebrnih in 11 bronastih kolajin.

Najzanimivejši so bile včerajšnje borbe med pionirji v streljanju z malokalibrsko puško za prvenstvo. Pionir Rebolj (Slov.) je dosegel redki rezultat, in sicer leže 100 krogov od 100 možnih, vendar je moral prvo mesto prepustiti Janičeviću (Srb.), ki je dosegel 7 krogov več v skupnem plasmaju v vseh treh položajih.

Zelo dobre rezultate so dosegle tudi ženske v streljanju z malokalibrsko puško za prvenstvo. Razen tega so včeraj nadaljevali

tekmovalje tudi z vojaško puško. Streljanje bodo trajala še danes in jutri, ko bodo znani letošnji prvaki posamezno in po ekipah. Danes so na vrsti Titova tarča, precizna puška velikega kalibra, malokalibrska puška za mladince in za pionirje ter vojaška puška za kolajne.

IZIDIL: malokalibrska puška ženske (za prvenstvo): 1. Marković (Hrv) 529 krogov, Sodeolovao je 18 tekmovalcev.

Malokalibrska puška za pionirje (za prvenstvo): 1. Janičević (Srb) 285, 2. Rebolj (Slov) 278, 3. Lazarevič (C. G.) 278, 4. Stanko (Hrv) 277 krogov. Sodeolovao je 20 tekmovalcev.

Na Titovi tarči: 1. Petrovič (Srb) 480, 2. Jettić (Srb) 475, 3. Anič (Hrv) 473, 4. Soro (Srb) 461. Sodeolovao je 66 strelcev.

Atletske tekme Partizana v Podpeči

Zadnja sobota in nedeljo je podpeški Partizan izvedel tekme za atletsko prvenstvo, na katerih so sodelovali vsi društveni oddelki. Vabili so tudi člane nekaterih društev iz okolice, vendar jih ni bilo, kar jim ne daje najboljšega spričevala.

Ali bi poskusil dvigati uteži?

ZTAK Ljubljana sprejema v članstvo mladince, ki imajo veselje za dviganje uteži. Pogoj za sprejem so: da je telesno zdrav in krepak; da ni mlajši od 15 let in ne starejši od 20 let; da je dober učencev v šoli ozir. v gospodarstvu; da bo redno obiskoval treninge. Vpisovanje je vsak tork in petek ob 17 uri v stekleni dvorani direktorje železnice (Pražakova 19).

Dotrpel je moj ljubi mož

FRANC FISER srežki tajnik v p. Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 24. t. m. ob 15 uri iz Mestnega vrha na pokopališče v Ptujju.

Ptuj, Ljubljana. Reka. Novo mesto. Celovec.

Zaluzoča žena Marija in sorodniki.

Sprejem na romunski ambasadi

Beograd, 23. avg. (Tanjug). Romunski ambasador g. Guina in njegova soproga sta nocoj privedla v Beogradu sprejem ob 11. obletnici osvoboditve Romunije. Na sprejemu so bili med drugimi tudi Ivan Gošnjak, Sava Kosanović, Milentije Popović, Veljko Mičunović, Ljubo Vučković ter člani diplomatskega zbora.

Miting v Pekingju 12. novembra

Hongkong, 23. avg. (Nova Kitajska). V Pekingju so imeli danes miting, na katerem so se pridružili indijski zahtevi, naj Proutgalci zapustijo Goa. Na miting je bilo nad 5000 ljudi. Predsednik kitajsko-indijskega prijateljstva Ting Hse Lin je izjavil, da je Goa nedeljiv del Indije.

Opravičilo veleposlaniku Mehti

Washington, 23. avg. (USIS). — Ameriško zunanje ministrstvo se je opravičilo zaradi nevljudnega obnašanja napram indijski veleposlaniku Mehti in njegovemu sekretarju, ko sta potovala skozi Houston v Teksasu. Dules je poslal svoje opravičilo v telegrafskih indijski veleposlaniku v Washingtonu in vlad v New Delhi. Istočasno se je tudi predsednik houstonke občne uradne opravičilo indijski veleposlaniku zaradi incidenta na letališču. V telegramu, ki ga je poslal veleposlaniku Mehti, je predsednik občine Houstona poudaril, da je bilo to sdejanje enega samega človeka in da je on pomosen na to, da meščani Houstona niso diskriminirani proti nobeni rasi.

Gerhardsen putuje v Sovjetsko zvezo

Oslo, 23. avg. (TASS) Norveška vlada je objavila uradno sporočilo, da je sovjetska vlada povabila predsednika norveške vlade Gerhardsena, da bi jeseni obiskal Moskvo. V sporočilu je rečeno, da je predsednik vlade povabilo sprejel in da bo v Moskvo odpotoval po občinskih volitvah, verjetno novembra. Kd v bo v delegaciji in točen datum odhoda bodo sporočili pozneje.

Malik bo odgovoril prihodnji teden

London, 23. avg. (AFP). V sovjetskem veleposlanstvu v Londonu so se danes nadaljevali sovjetsko-japonski razgovori o sklenitvi mirovne pogodbe in o obnovitvi diplomatskih odnosov.

Na današnjem sestanku, ki je trajal skoraj 2 uri, je sovjetski veleposlanik Malik zahteval pojasnila o raznih tehničnih točkah načrta mirovne pogodbe, ki ga je prejšnji teden izročil v imenu japonske vlade veleposlanik Macumoto. Malik je japonskega veleposlanika obvestil, da bo njegova vlada odgovorila prihodnji teden. Poleg tega se je Malik ponovno opravičil, ker ne more dati popolnega seznama bivših japonskih vojnih ujetnikov, ki so sedaj na sovjetskem ozemlju in ki japonska vlada zahteva njihovo repatriacijo.

Indija in bivši korejski vojni ujetniki

NEW YORK, 23. avg. (AFP). Indija, ki predseduje nevtralnimi komisiji za repatriacijo vojnih ujetnikov s Koreje, je zahtevala včeraj od Generalne skupščine OZN, ki se bo zbrala 20. septembra v New Yorku, naj pri repatriaciji teh vojnih ujetnikov upošteva dve stvari: prvič poročilo komisije, ki je bila razpuščena februarja lani in je vodila repatriacijo in zamenjavo ujetnikov. Proti repatriaciji se je izjavilo 14.000 Kitajcev in Severnokorejcev, na drugi strani pa manj kot 30 vojakov Združenega poveljstva, od katerih je bilo 22 Američanov. Drugič, Indija zahteva, naj Generalna skupščina prouči položaj 81 bivših ujetnikov s Koreje, ki so začasno v Indiji. Trinajdeset se jih želi nastaniti v Indiji, ki jih je pripravljena sprejeti. Skrbi pa še naprej za 48 ostalih vojnih ujetnikov, ki se želijo izseliti, nekateri od njih v Mehiko, toda nobena država še ni povedala, če jih je pripravljena sprejeti. Indija želi, naj Generalna skupščina pozove svoje članice, naj sprejmejo te begunce.

New Delhi, 23. avg. (AP). — Indijska vlada je sporočila, da je sprejela priporočilo britanske misije za izgraditev velike elektrarne, ki bo stala 231 milijonov dolarjev. Indijska vlada bo povabila konzorcij britanskih predstavnkov industrije jekla na razgovore o izvedbi tega načrta.

London, 23. avg. (Reuter). Izraelski radio poroča, da je imigrantski biro priporočil, naj se v prihodnjem letu priselijo iz francoske Severne Afrike 45.000 Židov.

Burnsov predlog sprejet

Kairo, 23. avg. (AP). Sef komisijske OZN za nadzorstvo nad premirjem v Palestini general Burns je izjavil, da je Egipt sprejel njegov predlog, naj mejo v Gazi stražijo samo regularne čete.

G. Louis Major v Ljubljani

Ljubljana, 23. avg. Generalni sekretar generalne federacije dela Belgije g. Louis Major je v spremstvu centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije Ajura Salaja obiskal Ljubljano.

Adenauer se posvetuje

München, 23. avg. (AP). Zahodnonemški kancler Adenauer in njegovi glavni zunanje-politični svetovalci so danes začeli posebno konferenco o vprašanjih kanclerjeve misije v Moskvi 9. septembra.

Tuje vojskove pojde iz Sudana

Kairo, 23. avg. (Reuter). Uradno so sporočili, da sta se Egipt in Velika Britanija sporazumeli, da bodo britanske in egiptovske čete odšle iz Kartuma do 12. novembra 1955. O načrtu evakuacije so danes govorili višji egiptovski oficirji in britanski vojaški atarji v Kartumu. Velika Britanija je tudi dokončno odklonila egiptovski predlog, naj bi poslali britanske in egiptovske čete v južni Sudan in naj bi sklicali konferenco, na kateri bi razpravljali o položaju, ki je nastal zaradi upora v južnem Sudanu.

Dva strelska rekorda v Skoplju

Skoplje, 23. avg. (Tanjug). Na šampionatu Jugoslavije v streljanju je slovenska tekmovalka Milena Dimić, ki je tekmovala v streljanju z malokalibrsko puško, dosegla nov jugoslovanski rekord s 566 krogov od 600 možnih. Drugi je Vlada Bašić (Hrv., 577 krogov, tretji je Jože Vrbin (Slov., 554 krogov) in četrti Josip Cvetković (Hrvat., 549 krogov).

Danes so streljali tudi s precizno puško velikega kalibra. Tekmovali so vsi državni reprezentanti, vendar ni nobeden zadovoljil. Najboljši rezultat je dosegel Bogdan Jan (Slov.) s 1081 od 1200 možnih, drugi je Planinec s 1079 krogov.

Popoldne se je končalo streljanje z malokalibrsko puško za pionirje. Najboljši rezultat in jugoslovanski rekord je dosegel Rebolj Janez s 287 krogov. Zmagovalec Rebolj je dobil v dar zračno puško, drugi, Miroslav Jankičević (Srbija) pa ročno uro.

Kolektiv trgovine

„RUDAR“ Griže

Čestita vsem svojim potrošnikom in ostalim prebivalcem občine GRIZE

K OBČINSKEMU PRAZNIKU 24. AVGUSTU.

Na podlagi 94. člena Statuta občine Novo mesto razpisuje začasna komisija za volitve in imenovanja Občinskega ljudskega odbora Novo mesto

N A T E Č A J

Zaasedbo delovnih mest pri Občinskem ljudskem odboru Novo mesto, in sicer za:

REFERENTA ZA GOSPODARSKO UPRAVNE ZADEVE. REFERENTA ZA KOMUNALNE IN GRADBENE ZADEVE.

POGOJI: referent za gospodarsko upravne zadeve mora imeti pravno fakulteto, referent za komunalne in gradbene zadeve pa gradbeno fakulteto ali srednjo tehnično šolo z nekaj let rabe.

Plača po uredbi in dopolnilna plača.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in dokazali šolske in strokovne kvalifikacije ter z opisom dosedanje zaposlitve dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Novo mesto najkasneje do 20. septembra 1955.

Uprava podjetja

„SILVA“

Gozdno in lesno gospodarstvo agronomske, gozdarske in veterinarske fakultete v Ljubljani

razpisuje

mesto RAČUNOVODJE podjetja

Pogoji: ekonomska fakulteta ali ustreza srednja šola z najmanj 5-letno prakso v računovodskih poslih. Prednost imajo kandidati s specializacijo v gozdarstvu ali lesni industriji.

Plača po tarifnem pravilniku.

Reflektanti naj predložijo pisarne ponudbe do 30. avgusta 1955 pri upravi podjetja

„SILVA“, LJUBLJANA, PARMOVA 37/III

Upravni odbor podjetja.

Glavni odkor trgovskega podjetja

»JADRO« PIRAN

razpisuje mesto

KNJIGOVODJE

Pogoj: popolna srednja šola in najmanj petletno uspešna praksa v knjigovodstvu trgovskega podjetja.

Lastnoročno pisanim ponudbam priložite življenjepis in opis dosedanjega službovanja

SPREJMEMO VAJENCE ZA TRGOVSKO STROKO!

DUŠAN SIMIČ

SE TEŽE UMIRAJ

20

in jih primerjal. Potem jo je začel ogledovati od nog navzgor. Sedaj se mu je zdelo vse na tej ženski podobno Milji. Na ge okroglih krepkih meč primerna bedra in nedra, oči črne (še sedaj je opazil, da ima lepe črne oči), iz katerih zarita dva plamena (skadar pogleda, kar bliske z njima), pa nabrekla nedra, ki jih zakriva tenko platno Miljine srajce. Našel je na tej ženski mnogo podobnosti s svojo Miljo.

»Kje pa je tvoj mož? Ali ga imaš?«

»Ni mam. Padel je, ko so naši udarili na Ključ!«

»Vdova je kakor Milja, je pomislil Djordje in začel v mislih pretvarjati to žensko v Miljo, svojo ljubimko. Misljal si je, kakor da bi bila tukaj, pred njim. Pristopil je k njej, objel z roko okoli pasu, jo kakor po navadi krepko prižel k sebi in jo začel poljubljati. Pritiskal je svoje debele vroče ustnice na njen obraz, vrat, pod grlo, ustne so se mu lepljivo vpile na mehko, dišečo kožo vdovice, se s cmokotom odlepil in zapuščale za seboj vidne rdeče pechatke, ki so naglo zatem izginjali...

»Djordje, kaj ti je, za vraga?« mu je zaklical Cerim, smejejoč se. »Zakaj cmokaš z ustmi?«

Djordje se je stresel. Cerim ga je prekinil v sladkem sanjarjenju. Ko je uvidel, da je bilo to le slepilo in da je Milja daleč od njega »za dva streljaja«, mu je postalo težko.

»Oh, zakaj sem se razvnel? Kaj mi je to otrebno, je pomislil, pa je šele sedaj mogel odgovoriti Cerimu.

»Zakaj cmokam, si me vprašal, Cerim?«

»Da, zakaj tako cmokaš?« je ponovil in potrdil Cerim vprašanje.

»No, spomnil sem se svoje kobile, ki sem jo tik pred vojno pognal o božiču po vaškem pašniku... Ej, to je bila kobilica! je umolknil. »Kaj hočeš, bilo je nekdanj, pa se sedaj

sopinjaja!« je končal in pomislil: »Pa sem ga »prevaral«. No v istem hipu je Cerim zavrtel glavo in se nasmešnil:

»Ej, poznam te, Djokan, ne skrbi!«

7. POGlavJE

V mraku je nekdo potrkal na vrata:

»Hej! ali je kdo?«

Zorki je začelo srce hitreje biti. Sedeča na trinožniku poleg ognja je še krepkeje privila otroka k sebi.

»Majka moja!« je pomislila. »Prišel je konec!«

»Tako, takoj!« se je oglasila starka in stopila k vratom.

»Zakaj ne odprete? Odpril!« se je začel isti glas od zunaj, ki je bil močno podoben glasu domačega človeka, zaradi česar je starka že mislila, da so partizani.

»No, žel!« je odgovorila starka nekoliko pomirjena ob tej misli in dvignila z vrat zapaha.

Pred vrati je zagledala četnika z nemško strojnico na prsih. Poleg njega sta bila dva nemška vojaka z rdečima fesoma, za njimi pa je stal oficir srednjih let.

»Koga imate tu?« je vprašal strogo in ošabno četnik ter naperil cev orožja proti njej.

»Nikogar, sinko, bodi zdrav, razen mene, moje bolehe snahne in njenega majhnega otroka!« je rekla starka globoko ponižno in proseče.

»In zakaj ste se zaklenile, ako ni nikogar?« je vprašal četnik nezaupno.

»No, tako,« je začela starka. »Rečeno je, naj ne gledamo, kaj dela vojaka. Ta ima svoje delo!« je odgovorila starka.

»Kaj pravi?« je vprašal oficir.

Eden izmed obeh vojakov s fesom mu je prevedel,